

Moldova Innovation Technology Park

Ghidul de Eligibilitate MITP

Decembrie 2024

Ghid privind eligibilitatea activităților economice permise desfășurării în Moldova Innovation Technology Park

Introducere

Acest Ghid este un instrument esențial pentru companiile care doresc să devină rezidenți ai Moldova Innovation Technology Park (MITP), sau pentru cele care deja operează în cadrul parcului.

Ghidul oferă un set detaliat de informații și exemple care explică clar activitățile eligibile conform legislației, folosind clasificatoare statistice, precum CAEM-2 și CSPM rev. 2.1, atât la nivel național cât și referințe, și aplicabilitatea legislației la nivelul Uniunii Europene.

Scopul Ghidului este să ofere claritate privind criteriile și condițiile necesare pentru ca o activitate să fie considerată eligibilă, astfel încât companiile să poată beneficia de regimul fiscal avantajos oferit de MITP.

Scopul inițiativei de elaborare a Ghidului privind eligibilitatea activităților economice permise desfășurării în Moldova Innovation Technology Park

Ghidul este un instrument util în diverse scenarii, precum:

- **Evaluarea eligibilității:** Ghidul oferă detalii clare și criterii specifice pentru a determina dacă activitățile desfășurate de o societate sunt eligibile conform legislației aplicabile. Ghidul include descrieri detaliate pentru fiecare cod statistic relevant, astfel încât companiile să poată identifica corect activitățile lor principale și subactivitățile asociate. Prin exemple și criterii de evaluare, companiile pot efectua o simulare pentru a vedea dacă activitatea lor principală îndeplinește cerințele de eligibilitate.
- **Orientare în utilizarea codurilor statistice (CAEM-2 și CSPM rev. 2.1):** Ghidul oferă ghidare pas cu pas pentru identificarea și corelarea activităților societății cu codurile statistice naționale. Structura oferită ajută rezidenții MITP și potențialii rezidenți să își alinieze activitățile economice cu descrierile prevăzute de CAEM-2 și CSPM rev. 2.1, asigurând în cele din urmă, o încadrare corectă în categoriile de activități eligibile stabilite de Legea 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.
- **Documentarea conformă a activităților desfășurate:** Ghidul descrie etapele documentării activităților desfășurate, într-un mod care respectă legislația generală și cea specială, aplicabilă rezidenței MITP. Ghidul descrie în detaliu cum trebuie documentate serviciile și produsele pentru a îndeplini condițiile impuse de legislație, oferind soluții pentru posibile discrepante între ceea ce este raportat și ceea ce este efectiv realizat, precum și aspecte de considerat pentru rezidența MITP.
- **Pregătirea pentru audit și verificarea anuală a activității:** Pentru societățile deja rezidente, Ghidul oferă informații și sugestii de considerat în activitatea desfășurată, care este verificată anual de către entitățile de audit, asigurând că indicatorii de eligibilitate și criteriile fiscale sunt respectate pentru a confirma condițiile de menținere a statutului de rezident MITP.

Beneficiile utilizării Ghidului privind eligibilitatea activităților economice permise desfășurării în Moldova Innovation Technology Park

Asumarea și utilizarea corectă a acestui Ghid aduce mai multe beneficii:

- **Acces la regimul fiscal avantajos a MITP:** Dacă activitățile sunt corect identificate și documentate, o societate poate beneficia de regimul fiscal special, care oferă un impozit unic de 7% din venitul din vânzări, o reducere semnificativă față de impozitarea standard.
- **Minimizarea riscului de neconformitate:** prin identificarea conformă a activităților, rezidenții MITP se asigură că respectă toate cerințele legale, reducând astfel riscul de

sancțiuni sau excludere din parc. Ghidul este un suport în evitarea erorilor în clasificarea activităților, raportare conformă și la documentarea corectă a acestora.

- **Claritate în decizii de afaceri:** Ghidul oferă suport și ghidare în luarea deciziilor privind activitățile desfășurate, permițând companiilor să planifice eficient cum să-și ajusteze operațiunile pentru a maximiza beneficiile fiscale și să gestioneze riscurile legate de eligibilitate.
- **Suport la realizarea auditului:** Ghidul oferă informații de suport pentru pregătirea auditului și verificării anuale, potrivit cărora se poate analiza (independent sau de părți terțe) îndeplinirea criteriilor legate de menținerea statutului de rezident MITP.

Acest proiect este realizat în parteneriat cu Proiectul Tehnologiile Viitorului, finanțat de USAID, Suedia și Marea Britanie.

Disclaimer:

Prezentul document este un ghid informativ și material auxiliar. Informațiile incluse în Ghid nu reprezintă consultanță juridică și/sau fiscală. Pentru orice neclarități sau înainte de a decide asupra acțiunilor ulterioare, vă recomandăm să analizați prevederile normative sau să solicitați consultanță corespunzătoare. Toate datele, recomandările și sugestiile incluse în document au un caracter orientativ și nu pot constitui baza pentru luarea deciziilor sau acțiunilor finale. Deciziile și acțiunile finale trebuie să se bazeze pe o analiză completă și detaliată a documentelor relevante.

MITP nu își asumă responsabilitatea pentru orice consecințe rezultate din utilizarea acestui document. Pentru clarificarea întrebărilor aferente se recomandă consultarea autorităților potrivit competenței atribuite de legislație.

Drepturi și Permisuni. Materialul din acest Ghid este protejat de dreptul de autor. Deoarece MITP încurajează diseminarea acestui material, acest Ghid poate fi reprodus, integral sau parțial, în scopuri necomerciale, atâta timp cât se indică o referință corectă în materialele subsecvente.

CUPRINS

1. Aspecte generale privind identificarea activităților eligibile MITP	6
2. Importanța identificării codurilor statistice prin prisma CAEM-2 și CSPM rev. 2.1	8
➤ Cum ne orientăm în CAEM-2?	8
➤ Cum ne orientăm în CSPM rev. 2.1?	9
➤ Cum ne orientăm prin prisma clasificatoarelor și a Legii 77/2016?	9
3. Checklist-ul eligibilității potențialului rezident	10
➤ Descrierea serviciilor prestate și/sau produselor create	10
➤ Coraportarea descrierilor obținute cu prevederile CAEM-2	10
➤ Coraportarea descrierilor obținute cu prevederile CSPM rev. 2.1	11
➤ Examinarea documentelor primare și prevederilor acestora	11
➤ Clarificarea unor aspecte interpretabile către organele abilitate	12
4. Unele aspecte specifice privind documentarea activităților eligibile pentru desfășurare în MITP	13
➤ Considerațiuni generale	13
➤ Prestarea serviciilor prin intermediul platformelor	14
➤ Concluzii	14
5. Activitățile eligibile pentru desfășurare în cadrul MITP	16
62.01. Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client)	16
58.21. Activități de editare a jocurilor de calculator	18
58.29. Activități de editare a altor produse software	20
62.03. Activități de management (gestiune și exploatare) al mijloacelor de calcul	20
63.11. Prelucrarea de date, administrarea paginilor web și activitățile conexe	22
63.12. Activități ale portalurilor web	25
62.02. Activități de consultanță în tehnologia informației	25
62.09. Alte activități de servicii în tehnologia informației	27
85.59. Alte forme de învățământ n.c.a. limitate la instruirea în domeniul calculatoarelor	28
72.19. Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie bazată pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitată	30

72.11. Cercetare-dezvoltare în biotehnologie, limitată	33
26.11. Fabricarea componentelor electronice (module), limitată	34
59.12. Activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitate	35
59.12. Activități de postproducție cinematografică, video și de programe de televiziune (59.12), exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate	38
59.20. Activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală, exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate la înregistrări originale de sunet	41
74.10. Activități de design specializat, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță	42
82.20. Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center), bazate pe tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center), prestate exclusiv spre export, inclusiv activități prestate în relațiile cu clienții în procesul de aprovizionare și logistică în transportul de marfă	44
78.30. Alte servicii de furnizare a forței de muncă, prestate prin intermediul computerului, al altor dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program, exclusiv spre export, limitate	47
6. Consecințele atribuirii incorecte a activităților desfășurate	50
Extrase din CAEM-2 și CSPM rev. 2.1	54

1. Aspecte generale privind identificarea activităților eligibile MITP

Potrivit [Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației](#) (în continuare " Legea nr. 77/2016"), rezident al Moldova Innovation Technology Park (MITP) poate fi orice persoană juridică sau fizică, înregistrată în Republica Moldova în calitate de subiect al activității de întreprinzător, care este inclusă în Registrul de evidență a rezidenților parcului și care practică, drept activitate principală, una sau mai multe din activitățile prevăzute la art. 8, în baza unui contract încheiat cu Administrația parcului.

Activitatea principală reprezintă activitatea care generează cel puțin 70% venit din vânzări al rezidentului MITP. Prin urmare, condițiile esențiale pentru obținerea și menținerea statutului de rezident al parcului sunt:

- desfășurarea cel puțin a uneia dintre activitățile prevăzute la art. 8 din Legea nr. 77/2016, și
- obținerea de venituri în proporție de minim 70% din acestea (venituri din vânzarea produselor (mărfurilor), prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, înregistrate lunar în evidența contabilă și determinate în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau, după caz, ale IFRS).

Potrivit art.8 al Legii nr. 77/2016, activitățile principale a fi desfășurate în parc urmează a fi analizate din perspectiva descrierilor din clasificatoarele statistice – [Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 07.05.2019 \(CAEM-2\) și Clasificatorului Statistic al Produselor \(bunurilor și serviciilor\) al Republicii Moldova \(CSPM rev.2.1\), aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 9 din 30 ianuarie 2024.](#)

Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2) este un act destinat clasificării și codificării, activităților economice, și constituie bază pentru colectarea și furnizarea de date statistice privind activitățile economice în domeniile statisticii economice (de ex. producție, ocuparea forței de muncă). CAEM-2 este elaborat pe baza armonizării cu versiunea oficială a Clasificării statistice a activităților economice în Comunitatea Europeană – Statistical classification of economic activities in the European Community (NACE Rev.2) și asigură conformitatea 1 : 1. Utilizarea CAEM-2 în sistemul național statistic este obligatoriu.

Totodată, la nivelul UE cea mai recentă versiune a clasificării statistice a activităților economice reprezintă NACE 2.1, o altă versiune decât cea transpusă de Republica Moldova în CAEM-2 denumită succint NACE Rev. 2 pentru a reflecta mediul economic actual și noile activități economice apărute. NACE 2.1 va fi implementat treptat începând din ianuarie 2025, cu adoptarea completă până în ianuarie 2031 (European Data) (European Commission). Din această perspectivă, ajustarea CAEM-2 la noile prevederi ale NACE 2.1 urmează a fi realizată în termeni proximi, în vederea stabilirii noilor corelații.

Clasificatorul statistic al produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova (CSPM rev. 2.1) reprezintă sistemul de clasificare a bunurilor și serviciilor aplicat în Republica Moldova. Acesta a fost elaborat de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova în contextul armonizării sistemului statistic național la standardele europene¹, fiind coraportat cu CPA 2.1, clasificator similar la nivelul

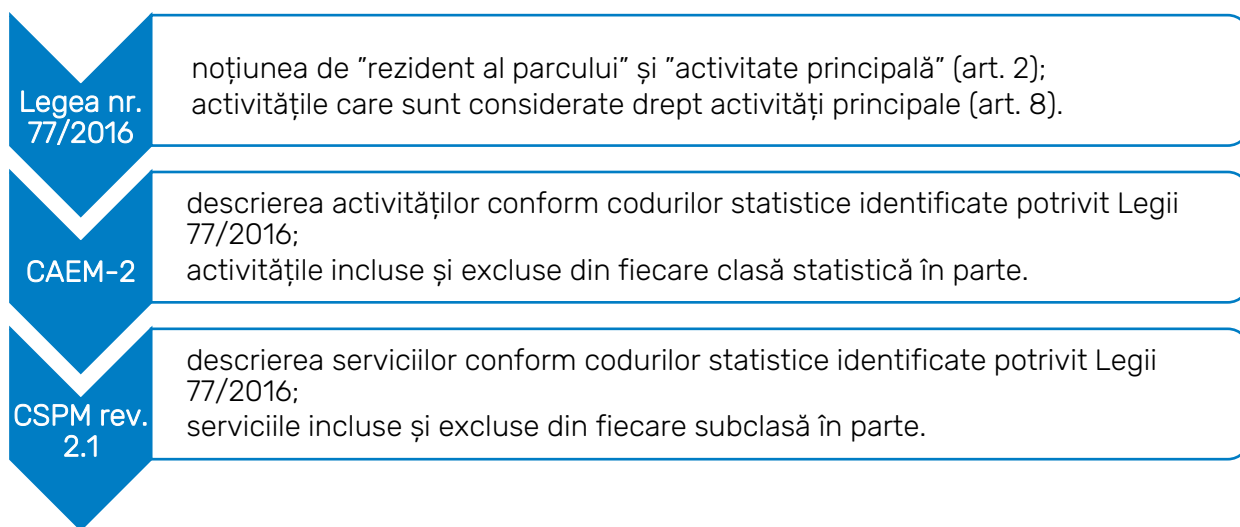
---

¹ Regulamentul (UE) nr. 1209/2014 al Comisiei din 29 octombrie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 451/2008 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei noi clasificări statistice a produselor în funcție de domeniul de activitate (CPA) și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3696/93 al Consiliului

Uniunii Europene. CSPM rev. 2.1 reprezintă varianta națională a clasificării statistice a produselor în funcție de domeniul de activitate (CPA) utilizată în statistici de către statele membre UE, care asigură conformitatea 1 : 1. Datele statistice obținute pe baza CSPM rev. 2.1 sunt comparabile la nivel mondial, european și regional. În același timp, utilizarea CSPM rev. 2.1 în sistemul național statistic este obligatorie.

A se considera că, deși în preambulul art. 8 al Legii nr. 77/2016 referința este făcută la CSPM rev. 2.1, totuși activitățile eligibile pentru desfășurare în cadrul MITP sunt prevăzute în versiunea anterioară, și în acest context, până la modificarea propriu-zisă a Legii, urmează a fi analizate prin prisma versiunii actualizate a clasificatoarelor.

Din perspectiva întrunirii condițiilor de eligibilitate, un potențial rezident urmează să realizeze o simulare preventivă, și să analizeze inițial activitățile pe care intenționează să le desfășoare în MITP, luând în considerare următoarele aspecte:

2. Importanța identificării codurilor statistice prin prisma CAEM-2 și CSPM rev. 2.1

➤ Cum ne orientăm în CAEM-2?

Structural CAEM-2 constă din două blocuri: identificarea și denumirea. Blocul de identificare are un sistem de clasificare ierarhică în patru nivele:

- primul nivel, care constă în titluri identificate printr-un cod alfabetic (secțiuni);
- al doilea nivel, care constă în titluri identificate printr-un cod numeric de 2 cifre (diviziuni);
- al treilea nivel, care constă în titluri identificate printr-un cod numeric de 3 cifre (grupe);
- al patrulea nivel, care constă în titluri identificate printr-un cod numeric de 4 cifre (clase).

În general, identificarea codului CAEM-2 relevant activității desfășurate de rezident se recomandă a fi realizată în următoarea ordine:

- stabilirea secțiunii din CAEM-2 (marcat cu litere);
- stabilirea diviziunii din cadrul secțiunii (marcat cu cifre);
- stabilirea grupei din cadrul diviziunii (marcat cu cifre);
- stabilirea clasei din cadrul grupei (marcat cu cifre).

Pentru potențialul rezident, relevante sunt codurile, denumirea și descrierea claselor care sunt marcate cu cod din 4 cifre. Principalele criterii care urmează a fi utilizate în delimitarea diviziunilor și a grupelor CAEM-2 (nivel de detaliere de două și respectiv, trei cifre) sunt următoarele:

- caracterul bunurilor și al serviciilor realizate,
- destinația produselor și serviciilor,
- materia primă, procesul și tehnologia de producție.

Potrivit CAEM-2, activitățile desfășurate de orice entitate sunt clasificate în 3 categorii de bază: activitate principală, secundară și de activități auxiliare. Activitatea principală este acea activitate care contribuie în cea mai mare măsură la valoarea adăugată totală a entității, fiind identificată prin metoda ordinii descrescătoare (de sus în jos) și nu reprezintă, în mod obligatoriu, 50% sau mai mult, din valoarea adăugată totală a entității. Fiecărei entități înscrise în registrul statistic este atribuit doar un singur cod CAEM-2 în funcție de tipul său principal de activitate, cu indicarea eventuală a tipurilor secundare de activitate.

Totodată, prin prisma Legii nr. 77/2016, activitatea principală poate viza mai multe coduri CAEM-2 (conform art. 8), spre deosebire de CAEM-2, unde activitatea principală presupune doar un singur cod.

Activitatea principală a unei entități în ansamblu poate fi, de obicei, determinată pe baza bunurilor pe care le vinde sau a serviciilor pe care le furnizează altor entități sau consumatorilor. De regulă, activitatea principală a entității ar trebui să fie determinată ținând cont de valoarea adăugată a produselor și serviciilor produse. Conceptul de evaluare corectă aici este valoarea adăugată brută (VAB), care este determinată în conformitate ca diferența dintre valoarea producției (valoarea producției, lucrărilor și serviciilor produse la prețuri de piață) și valoarea consumului intermediar (valoarea materiilor prime consumate și a bunurilor, serviciilor achiziționate necesare pentru producerea de produse):

- VAB = Valoarea producției, lucrărilor și serviciilor - Valoarea consumului intermediar materiile prime, bunurile, serviciile consumate

➤ **Cum ne orientăm în CSPM rev. 2.1?**

CSPM rev.2.1 conține peste trei mii de poziții și reprezintă o clasificare a produselor și/sau serviciilor pe genuri de activitate care sunt corelate cu CAEM-2. Fiecare produs sau serviciu din CSPM rev. 2.1 este încadrat într-o anumită categorie din CAEM-2, ceea ce înseamnă că există o coerență între structura CSPM rev. 2.1 și cea a CAEM-2 la toate nivelurile.

➤ **Cum ne orientăm prin prisma clasificatoarelor și a Legii 77/2016?**

Din perspectiva Legii nr. 77/2016, activitatea principală urmează a fi determinată ținând cont de valoarea adăugată a produselor și serviciilor produse, aferente tuturor codurilor statistice- CAEM - 2, stipulate în art. 8 din Lege.

Activitatea principală determinată prin prisma eligibilității rezidenței MITP		
Nr.	Conform Legii nr. 77/2016	conform CAEM-2
1.	activitate care generează 70% sau mai mult din venitul din vânzări	care contribuie în cea mai mare măsură la valoarea adăugată totală Criterii de substituție a valorii adăugate: - venituri din vânzări; - marja comercială (diferența dintre veniturile din vânzări ale mărfurilor și costul mărfurilor vândute); - numărul de angajați pe activități în cadrul unității.
2.	se determină prin calculul proporției matematice de 70%	nu reprezintă, în mod obligatoriu, 50% sau mai mult, din valoarea adăugată totală
3.	poate include unul sau mai multe coduri CAEM-2 la nivel de clasă (din 4 cifre), conform art. 8 din Lege	presupune un singur cod CAEM-2 la nivel de clasă (din 4 cifre)
4.	activitatea principală poate include de la 1 la 29 activități care aparțin mai multor poziții diferite din CAEM-2, la nivel de clasă, fără ca vreuna din ele să reprezinte peste 50% din venitul din vânzări, cu condiția acestea să genereze 70% sau mai mult din venitul din vânzări total al entității	dacă o entitate desfășoară mai mult de două activități care aparțin mai multor poziții diferite din CAEM-2, la nivel de clasă, fără ca vreuna din ele să reprezinte peste 50% din valoarea adăugată, stabilirea activității principale a acelei entități se face prin utilizarea metodei ordinii descrescătoare (top-down)

3. Checklist-ul eligibilității potențialului rezident

➤ Descrierea serviciilor prestate și/sau a produselor create

Din această perspectivă, se recomandă o analiză proprie care să conțină descrieri atotcuprinzătoare, complete și detaliate a activităților (produselor și serviciilor) desfășurate și/sau planificate spre a fi desfășurate în MITP. Pentru aceasta, se recomandă ca descrierea narativă să fie efectuată din mai multe puncte de vedere și de specialiști diferiți, independent unul de altul, după cum urmează:

Tipul descrierii	Esența descrierii	Executor
Descrierea generală	Descrierea narativă, în cuvinte simple a activităților pe care entitatea urmează să le desfășoare în calitate de viitor rezident, reieșind din faptul că acesta cunoaște esența serviciilor prestate, viziunea, misiunea, obiectivele strategice ale entității.	proprietarul afacerii (asociatul, acționarul, fondatorul)
Descrierea tehnică	Se vor obține descrieri aferente serviciilor prestate sau produselor create de entitate. Descrierile pot fi realizate de către salariați cu funcții diferite, dar implicați în prestarea serviciilor.	salariații entității sau șefii de departamente / subdiviziuni
Descrierea financiară	Descriere prin prisma modalităților de monetizare, modul de formare a prețurilor, aspecte aferente formării costurilor, etc.	contabil, director financiar, economist, specialist vânzări, etc.
Descrierea terților	Descrieri ale serviciilor prestate sau produselor livrate prin prisma clienților entității (în felul cum aceștia percep și înțeleg serviciul sau produsul achiziționat).	clienții entității (dacă este posibil, prin solicitarea unor confirmări)

La această etapă, se va obține o imagine de ansamblu privind serviciile prestate și/sau produsele generate de entitate, bazată pe opiniile/părerile mai multor persoane implicate. Se recomandă obținerea descrierilor în mod independent. Mai mult ca atât, implicarea unor persoane terțe, va genera asigurări suplimentare în ceea ce privește calificarea corectă a activităților desfășurate.

➤ Coraportarea descrierilor obținute cu prevederile CAEM-2

Etapă a fi realizată doar după obținerea descrierilor de mai sus, deoarece va exista tendința de utilizare a descrierilor din CAEM-2. Pot fi implicați administrația entității, reprezentanții departamentului financiar-contabil sau chiar salariații implicați nemijlocit în procesul de prestare/producere, pentru clarificarea unor detalii tehnice, sau departamentul juridic. La examinarea corelării cu prevederile CAEM-2 este important de identificat cuvintele-cheie cu privire la:

1. esența naturii serviciilor prestate și/sau produsele create;
2. funcțiile salariaților implicați în procesul de producere;
3. atribuțiile, responsabilitățile, sarcinile prevăzute în fișele de post sau în contractele de muncă a salariaților (în dependență de structurarea relației de muncă);
4. modalitățile de realizare din punct de vedere tehnic;
5. modalitățile de monetizare/formare a prețurilor etc.

În baza cuvintelor cheie identificate, se va efectua atribuirea serviciilor prestate și/sau produselor create conform descrierilor obținute anterior la codurile CAEM-2. La fel, se va atrage o atenție deosebită la activitățile care se includ și care se exclud din clasa respectivă, reieșind și din limitările impuse de art. 8 din Legea nr. 77/2016.

Ce ține de funcțiile salariaților implicați în activitatea eligibilă, important de menționat că acestea se vor identifica potrivit Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 11 din 12.11.2021. În acest sens, denumirea funcției, competența, dar mai ales atribuțiile salariatului respectiv urmează a avea implicații cu activitatea care este desfășurată de către societate.

➤ Coraportarea descrierilor obținute cu prevederile CSPM rev. 2.1

Prevederile CSPM rev. 2.1 sunt corelate cu CAEM-2, iar în contextul art. 8 din Legea nr. 77/2016, activitățile eligibile urmează a fi identificate prin prisma serviciilor prestate și/sau produselor create până la nivel de CSPM rev. 2.1, deoarece acest clasificator reflectă apropierea maximă cu serviciile și produsele efectiv prestate/crete de entitate. La fel, se va atrage o atenție deosebită la activitățile care se includ și care se exclud din clasa respectivă.

➤ Examinarea documentelor primare și prevederilor acestora

Oricât de conexe ar fi descrierile din CAEM-2 și CSPM rev. 2.1, acestea nu reprezintă confirmări obiective ale naturii serviciilor prestate și/sau produselor create. Prin urmare, acestea urmează a fi reconfirmate prin documente primare justificative aferente operațiunilor economice. Printre cele mai relevante se numără:

1. contactul între părți, în special secțiunile: obiectul, responsabilitățile, descrierea serviciilor, anexele la contract care prevăd caietul de sarcini, termenii de referință, detalierea caracteristicilor tehnice, etc.
2. invoice-ul (în cazul livrărilor către nerezidenți la export) sau factura fiscală (în cazul livrărilor locale);
3. actele/procesele verbale de predare-primire sau alte acte confirmative;
4. extrasele bancare – rubrica cu destinația plății;
5. fișele de post ale angajaților sau secțiunile relevante din contractele individuale de muncă;
6. alte acte relevante.

Deci entitatea urmează să urmărească firul logic din toate documentele primare. Altfel spus, dacă în contract și invoice la secțiunea descrierea serviciilor este indicat: „dezvoltare de software”, iar la destinația plății în extrasele bancare este menționat: „plata pentru servicii de marketing”, atunci este o discrepanță: fie este o eroare tehnică, fie serviciile sunt calificate diferit de entitate și/sau client. Situația din urmă ridică anumite incertitudini asupra calificării corecte a activității eligibile și documentării acesteia. În astfel de situații, s-ar impune revizuirea activităților prin prisma clasificatoarelor și a Legii nr. 77/2016, dar și a documentării acestora.

➤ Clarificarea unor aspecte interpretabile către organele abilitate

În cazul în care există neclarități privind atribuirea activităților desfășurate la anumite coduri statistice, societatea este în drept să solicite clarificări asupra activității sale prin depunerea unei solicitări către autorități.

Potrivit Legii cu privire la statistica oficială (nr. 93 din 26.05.2017), autoritatea centrală în domeniul statisticii este Biroul Național de Statistică (BNS) care implementează clasificatoare și nomenclatoare utilizate în scopuri statistice, în scopul coordonării sistemului statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale. Prin urmare, BNS este autoritatea abilitată să califice activitățile desfășurate de entități conform CAEM-2 și CSPM rev. 2.1, însă doar din punct de vedere statistic, fără a intra în esența întrunirii unor criterii sau condiții de eligibilitate aferente rezidenței MITP.

Din perspectiva eligibilității activităților economice, dar și identificarea întrunirii condițiilor de rezidență, Administrația parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park" este autoritatea abilitată să examineze cererea de înregistrare în calitate de rezident și documentele anexate, și poate refuza încheierea contractului și înregistrarea, atunci când constată că solicitantul nu desfășoară/intenționează să desfășoare drept activitate principală unul sau mai multe genuri de activitate prevăzute de art. 8 din Legea nr. 77/2016, potrivit pct. 12 și pct. 2 din Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1144/2017 cu privire la crearea parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park".

Totodată, conex cu întrunirea condițiilor de eligibilitate, activitatea rezidenților parcului este supusă anual, în mod obligatoriu, verificării îndeplinirii indicatorilor necesari pentru dobândirea și menținerea statutului rezidentului (art. 18, alin. (1) din Legea nr. 77/2016). Respectiv, aferent fiecărei perioade de verificare (anual), entitățile de audit au atribuții de verificare și confirmare a întrunirii condițiilor de rezidență. Drept urmare, aceste societăți vor emite raportul privind indicatorii supuși verificării, în care vor constata inclusiv îndeplinirea indicatorului privind eligibilitatea activităților desfășurate de rezident.

De reținut: CAEM-2 și CSPM rev. 2.1 sunt clasificatoare utilizate pentru calificarea activităților din punct de vedere statistic. Prin urmare, chiar dacă de jure unele activități desfășurate de entitate s-ar încadra la codurile menționate în art. 8 din Legea nr. 77/2016, de facto acestea ar putea fi calificate drept activități neeligibile, din punct de vedere al esenței serviciilor prestate și/sau produselor create.

4. Unele aspecte specifice privind documentarea activităților eligibile pentru desfășurare în MITP

➤ Considerațiuni generale

Documentul primar reprezintă o confirmare documentară care justifică producerea faptelor economice sau care acordă dreptul de a le efectua (produce), certifică producerea unui eveniment (art. 3 din Legea nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare). Prin urmare, documentul primar reflectă realitatea obiectivă și confirmă efectiv natura serviciilor prestate.

Un proces clasic de prestare a serviciilor și/sau executare a lucrărilor vizează următoarele etape și documente aferente:

1. Descrierea procesului:

2. Documentele aferente fiecărei etape a procesului:

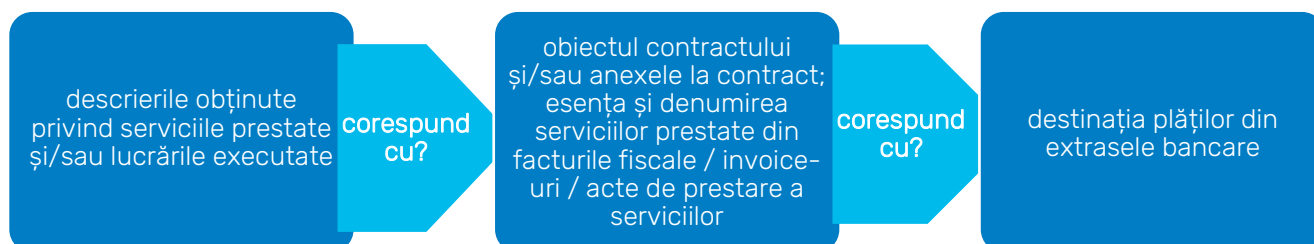
3. Obiectul examinării:

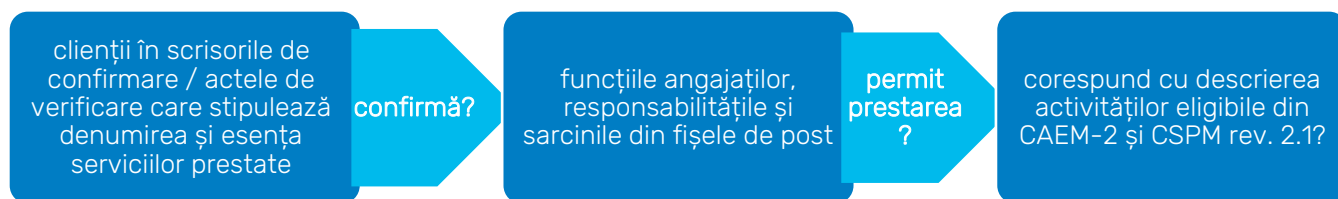

Respectiv, pentru stabilirea dacă activitățile desfășurate/serviciile prestate se încadrează în activitățile eligibile, se impune necesitatea examinării relației contractuale în complexitate și substanță economică, luând spre analiză contractul ca relație de bază, acordurile de modificare, actele de prestare a serviciilor, facturile fiscale, alte acte care confirmă prestarea serviciilor și încasarea remunerației, indiferent de volumul acestora.

Astfel, este important ca anterior obținerii statutului de rezident, dar și pe parcursul derulării relațiilor contractuale, rezidentul să identifice activitățile pe care le desfășoară coraportându-le la clasificatoarele sus menționate, să examineze fluxul de documente de la contractare la încasare – contract, factură, descifrare la factură, fișele de post ale angajaților implicați, scrisoare de confirmare de la clienți, act de prestare a serviciului și/sau alte documente, dacă este cazul.

Prin urmare, pentru a stabili dacă serviciile prestate se încadrează sau nu în activitățile eligibile în parc, este recomandabil ca rezidentul sau viitorul rezident să parcurgă următorul lanț logic de idei:

➤ Prestarea serviciilor prin intermediul platformelor

Ce ține de prestarea serviciilor prin intermediul platformelor, există situații când rezidentul prestează servicii către beneficiarul final prin platforme intermediare cum ar fi Toptal, UpWork, fiverr, Freelancer, PeoplePerHour, Guru etc. În astfel de cazuri, procesul de documentare a tranzacțiilor se deosebește de fluxul tradițional de documente: contract, invoice/factură fiscală, act de predare-primire, extras bancar. Astfel, în cazul platformelor intermediare fluxul de documente de regulă presupune:

- contractul dintre rezident și platformă, sub formă de termeni și condiții, care nu conține date concrete despre obiectul contractului;
- invoice-ul, care în unele cazuri:
  - conține detalii privind serviciile prestate dar sub forma denumirii poziției/jobului îndeplinit de către rezident, de exemplu: Full-time services on position Back-end/Node developer for App (fapt acceptabil și care confirmă natura serviciilor prestate);
  - nu conține detalii privind serviciile prestate (în astfel de cazuri se vor obține acte adiționale care confirmă natura serviciilor prestate, de ex. invoice-ul pentru comisioanele percepute de UpWork);
- scrisorile de confirmare a serviciilor prestate de regulă nu pot fi obținute în cazul unor astfel de platforme, reieșind din faptul că astfel de platforme sunt multinaționale și totodată acestea nu sunt beneficiarii finali ai serviciilor prestate de rezident.

Prin urmare, în situațiile în care prestarea serviciilor se realizează prin intermediul platformelor, de regulă lista de documente care confirmă activitatea desfășurată este mai restrânsă, dar totodată sunt suficiente informații pentru a putea determina cu certitudine esența și natura serviciilor prestate.

➤ Concluzii

După cum a fost menționat mai sus, prin activitate principală se înțelege activitate care generează 70% sau mai mult din veniturile din vânzări ale rezidentului. Pentru determinarea faptului dacă rezidentul MITP generează 70% sau mai mult din veniturile din vânzări, se calculează raportul dintre suma venitului obținut din vânzarea serviciilor, lucrărilor permise în conformitate cu art. 8 din Legea nr. 77/2016 și suma totală a venitului din vânzarea produselor (mărfurilor), prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, venituri înregistrate în contabilitate. În acest caz, ambii indicatori ce țin de mărimea venitului din vânzări se determină lunar, cu total cumulativ de la începutul anului calendaristic respectiv sau de la începutul activității în parcul pentru tehnologia informației.

În concluzie, criteriul principal pentru obținerea și menținerea statutului de rezident este legat de activitățile eligibile care trebuie să genereze cel puțin 70%² din venitul din vânzări. Este important ca acest indicator să fie realizat atât lunar, cât și anual (de la începutul anului calendaristic sau de

² art. 368, alin. (2) din Cod Fiscal

la începutul activității în parcul pentru tehnologia informației). Astfel, pentru determinarea dacă rezidentul desfășoară activitate principală care generează 70% sau mai mult din veniturile din vânzări, se calculează:

$$\text{Raportul} = \frac{\text{suma venitului din vânzări din activități eligibile}}{\text{suma totală a venitului din vânzări}}$$

Nu se consideră încălcare neîndeplinirea acestui indicator pe parcursul a cel mult oricărui 2 luni calendaristice ale anului calendaristic în curs, cu condiția asigurării indicatorului de 70%³ calculat total pentru anul respectiv, dacă statutul de rezident al parcului a fost dobândit în anii calendaristici precedenți, sau pentru perioada de aplicare a regimului special de impozitare, dacă statutul de rezident al parcului a fost dobândit în anul calendaristic curent.

Regimul special de impozitare se aplică începând cu prima zi a lunii următoare lunii în care entitatea a obținut titlul de rezident. Din punct de vedere practic, ar fi rezonabil ca rezidentul să urmărească lunar îndeplinirea acestui indicator, prin completarea tabelului de mai jos:

Nr.	Luna	Venitul din vânzări – activități eligibile, lei	Venitul din vânzări – total, lei	Venitul cumulativ din vânzări – activități eligibile, lei	Venitul cumulativ din vânzări – total, lei	Pondere lunară cumulativă a veniturilor din vânzări generate de activități eligibile, %
1	Ianuarie	X1 ⁴	Y1	A1 = X1	B1 = Y1	C1 = A1:B1
2	Februarie	X2	Y2	A2 = A1 + X2	B2 = B1 + Y2	C2 = A2:B2
...	...	...	...	...	...	...
12	Decembrie	X12	Y12	...	...	...
Total		X = SUM (X1:X2)	Y = SUM (Y1:Y2)	A = A12	B = B12	C = A:B

³ art. 368, alin. (3) din CF

⁴ Se completează câmpurile indicate marcate în gri, doar pentru lunile de aplicare regimului special de impozitare

5. Activitățile eligibile pentru desfășurare în cadrul MITP

62.01 Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client)

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Activitățile de scriere (programare), modificare, testare și asistență privind produsele software (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Servicii de proiectare și dezvoltare TI (detalii aici)

➤ Exemple

Exemplu 1

Speța: Suntem o agenție specializată în crearea website-urilor. Este corect să calificăm activitatea ce ține de administrarea paginilor web la codul 62.01 "Activități de realizare a software-ului la comandă (software orientat client)" sau la codul 63.11 „Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe”?

Descriere: Deși s-ar induce ideea că prestarea serviciilor de creare a website-urilor s-ar atribui la codul 63.11, reieșind din denumirea clasei respective, totuși la o analiză prudentă se constată că:

- Clasa 63.11 include doar asigurarea infrastructurii pentru serviciile de găzduire a paginilor web, de prelucrare a datelor și activități conexe, și anume găzduirea paginilor web, servicii de streaming (organizare fluxuri) sau găzduire de aplicații.
- Clasa 62.01 include activitățile de scriere (programare), modificare, testare și asistență privind produsele software. Această clasă include la fel, **proiectarea structurii și conținutului și/sau scrierea codului de calculator necesar pentru a crea și implementa printre altele pagini web.**

Concluzie: Activitățile agențiilor specializate în crearea paginilor web urmează a fi calificate la codul 62.01 din CAEM-2, și nu la codul 63.11, deși este la fel o activitate eligibilă. Dacă serviciile agențiilor specializate în crearea website-urilor includ și alte servicii conexe, de exemplu servicii de design specializat bazat pe utilizarea echipamentelor de înaltă performanță, în astfel de cazuri se recomandă delimitarea serviciilor complexe pe tipuri distincte de activități.

Exemplu 2

Speța: Un potențial rezident prestează servicii de marketing pentru website-urile clienților ce implică diverse strategii și activități menite să îmbunătățească vizibilitatea, traficul și conversiile unui site web. Un alt potențial rezident, prestează servicii de elaborare a aplicațiilor și instrumentelor care pot ajuta la optimizarea și automatizarea diferitelor procese de marketing, cum ar fi: chatbot-uri, HubSpot, Marketo etc. Care dintre serviciile prestate pot fi catalogate drept activități eligibile?

Descriere: Serviciile de marketing pentru website-urile clienților, deși nu reprezintă servicii de publicitate clasice, totuși urmează a fi catalogate la codul 73.11 "Activități ale agențiilor de publicitate", din considerentul că:

- 73.11 "Activități ale agențiilor de publicitate" care nu este activitate eligibilă, include furnizarea unei game complete de servicii de publicitate și de promovare (prin posibilități interne sau prin subcontractare), inclusiv consultanță, servicii de creație, producția de

material publicitar și cumpărarea acestuia, crearea și realizarea campaniilor publicitare, implicit crearea și plasarea reclamelor în ziare, periodice, la radio și televiziune, **pe Internet și alte mijloace media.**

- scopul și natura acestora este promovarea unor produse/servicii,
- în acest caz nu contează modalitatea de realizare – online sau publicitate prin pliante.

Ce ține de potențialul rezident nr. 2, potrivit CAWM-2 chatbot-uri, HubSpot, Marketo etc. reprezintă aplicații IT, elaborarea cărora include activități de proiectare a structurii și conținutului și/sau scrierea codului de calculator, respectiv urmează a fi atribuite la codul 62.01 care este o activitate eligibilă.

**soluții pentru
optimizarea și
automatizarea diferitelor
procese de marketing
62.01**

**servicii de
marketing pentru
pagini web
73.11**

Concluzie: Serviciile de marketing pentru website-urile clienților reprezintă o activitate neeligibilă, în timp ce dezvoltarea soluțiilor software pentru optimizarea și automatizarea diferitelor procese de marketing – constituie o activitate eligibilă. În cazul în care aceste activități sunt prestate de un singur rezident în proporție de maxim 30% , și minim 70%, respectiv, rezidentul întrunește condițiile pentru MITP.

➤ **Red flags**

- **Monetizarea produselor IT prin Google AdSense**

Există situații când monetizarea produselor IT dezvoltate se realizează prin metode diferite: cu achitarea directă în baza unui contract/facturi sau prin plasarea publicității pe diferite platforme (de ex. Google AdSense).

Pentru a identifica eligibilitatea activității și atribuirea veniturilor este necesar de a lua în considerare unul din principiile generale ale contabilității: prioritatea conținutului asupra formei (art. 6, lit. h) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017), care presupune că informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să reflecte mai curând esența și conținutul faptelor economice, decât forma juridică a acestora.

Prin urmare, o societate care dezvoltă și creează pagini web, aplicații etc., și obține venituri prin intermediul unor acțiuni publicitare, veniturile din publicitate pot fi considerate ca derivat (efectul, rezultatul), obținut ca urmare a utilizării produsului software creat, veniturile AdSense reprezentând deseori unica posibilitate de „monetizare” pentru anumite produse software.

- **Funcțiile salariaților implicați în prestarea altei activități**

Angajații antrenați în prestarea activității 62.01, de regulă, dețin funcția de programator, dezvoltator software, dezvoltator interfață utilizator, manager de produs în tehnologia informației etc. Totodată, dacă nu există salariați cu funcții tehnice sau cota salariaților care sunt implicați în această activitate este neesențială sau dețin funcții dominante aferente altor grupe (de ex Specialiști/specialiste în publicitate și marketing (grupa 2431 din CORM 006-14), atunci există probabilitatea calificării unor astfel de servicii la codul 73.11 "activități ale agențiilor de publicitate".

- **Documentare specifică**

În unele situații, obiectul contractului, factura fiscală, invoice-urile, actele de prestări servicii ar putea stipula în calitate de denumire a serviciilor prestate o denumire cumulativă ex. servicii dezvoltare, proiectare, implementare, consultanță și suport software. Respectiv, în contract (clauza despre preț), factură fiscală, invoice, actele de prestări servicii nu se realizează divizarea sumelor pe tipuri de servicii.

62.01
servicii dezvoltare,
proiectare, implementare
soft

62.02, 62.03
consultanță și suport
software

Un exemplu, ar fi entitățile care prestează servicii de creare a paginilor web, care la fel oferă servicii de hosting și domain. Majoritatea entităților atribuie ambele servicii la codul 62.01. Totuși, este necesar de divizat aceste servicii pe coduri separate 62.01 (servicii creare pagini web) și 63.11 (servicii de hosting și domain).

62.01
servicii creare pagini web

63.11
servicii hosting și domain

În acest sens, este recomandabilă indicarea în contract, facturi fiscale, invoice-uri și alte acte aferente a tuturor tipurilor de servicii divizate cu menționarea separată a prețului pentru fiecare tip.

58.21 Activități de editare a jocurilor de calculator

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Editarea jocurilor pe calculator pentru toate platformele (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Servicii de editare a jocurilor pe calculator (detalii aici)

➤ Exemple

Speța: O societate desfășoară anumite activități specifice care au conexiune cu jocurile de calculator, și anume:

- editează jocuri pe calculator pentru toate platformele,
- oferă licențe pentru dreptul de utilizare a jocurilor sale, permițând altor companii să reproducă, distribuie sau includ aceste jocuri în alte produse,
- editează și lansează jocuri de calculator, dezvoltate pentru diverse platforme (PC, console, telefoane mobile),
- oferă fișiere electronice care conțin jocuri de calculator descărcabile de pe internet,
- furnizează jocuri online, inclusiv jocuri RPG, jocuri de strategie și jocuri de acțiune. Plata pentru aceste servicii se poate face pe bază de abonament sau pay-per-play.

Este oare eligibilă societatea pentru a deveni rezident MITP?

Descriere: Fiecare dintre activitățile menționate în speță urmează a fi analizate din perspectiva prevederilor și descrierilor din clasificatoarele statistice. Astfel, se relevă următoarele:

- editarea jocurilor de calculator (58.21) în sine este o activitate eligibilă

- activitatea jocurilor online se include la activitatea 58.21.3, care este o subactivitate a celei de bază 58.21.
- serviciile de licențiere pentru dreptul de utilizare a jocurilor cad sub codul 58.21.4,
- oferirea fișierelor electronice care conțin anume jocuri de calculator se încadrează la 58.21.20.

Concluzie: Subactivitățile desfășurate de societate se încadrează la activitatea de bază 58.21 "Activități de editare a jocurilor de calculator". Prin urmare societatea poate deveni rezident MITP, aplicând regimul de 7%.

➤ Red flags

▪ Monetizarea jocurilor (aplicațiilor) prin Google Play și App Store

Există situații, când anumite entități dezvoltă jocuri, aplicații și alte produse IT pe care le plasează pe marketplace-uri, cum ar fi App Store și Google Play, însă monetizarea unor astfel de produse se realizează prin publicitate, fapt care ridică semne de întrebare despre modalitatea de obținere a veniturilor.

A se reține că, procesul de elaborare a jocurilor de calculator în scopul plasării acestora pe platformele Google Play și App Store devine realitatea acestor timpuri transformăionale. Această modalitate, reprezintă în sine o comercializare a produselor/serviciilor IT (aplicațiile IT), ce diferă esențial de varianta „clasică”, care, de regulă, presupune prestarea serviciilor IT sub formă de servicii de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client).

Plasarea aplicațiilor pe platformele Google Play și App Store, presupune că produsele IT pot fi valorificate (monetizate) de către dezvoltatori (companii IT) prin intermediul publicității, aceasta de multe ori fiind unica posibilitate de a obține venituri din dezvoltarea și crearea acestor produse software (aplicații). În varianta „clasică”, clientul comandă aplicația și achită un preț, de regulă, fix conform contractului. În cazul plasării aplicației pe platformele Google Play și App Store venitul companiei IT, care a elaborat aplicația, este direct proporțional cu popularitatea aplicației în rândul utilizatorilor (de regulă, persoane fizice) care descarcă și utilizează aplicația în cauză.

În acest sens, dacă entitatea elaborează jocuri, aplicații, produse IT, care presupun editarea jocurilor pe calculator pentru toate platformele, activitatea acesteia poate fi atribuită la codul 58.21, sau activități de proiectare a structurii și conținutului și/sau scrierea codului de calculator necesar pentru a crea și implementa: sisteme software, aplicații software, baze de date etc, ceea ce permite atribuirea activităților desfășurate la codul 62.01 "activități de realizare a soft-ului la comandă". Respectiv, activitățile desfășurate de entități urmează a fi calificate prin prisma naturii serviciilor prestate și nu doar a formei.

▪ Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcția de designer jocuri pe calculator, proiectant/proiectantă jocuri digitale, dezvoltator jocuri video, programator/programatoare jocuri pe calculator etc, aspect de considerat la identificarea activității.

58.29 Activități de editare a altor produse software

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Editarea de produse software finale de utilizare generală, inclusiv traducerea sau adaptarea pe cont propriu pentru o anumită piață a software-ului de utilizare generală (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Alte servicii de editare de software (detalii aici)

➤ Exemple

Speța: În baza contractului cu clientul, rezidentul MITP și-a asumat obligații de prestare a serviciilor de adaptare a unei aplicații de contabilitate pentru specificul pieței țărilor Europei de Est. La ce coduri statistice vor fi atribuite aceste servicii - codul 58.29 "activități de editare a altor produse software" sau 62.01 "activități de realizare a soft-ului la comandă"?

Descriere: Deși nu există diferențe majore între serviciile prestate conform codurilor menționate mai sus, totuși potrivit CAEM-2 descrierile aferente codului 58.29 presupun:

- editarea de produse software finale **de utilizare generală**, inclusiv **traducerea sau adaptarea pe cont propriu pentru o anumită piață** a software-ului de utilizare generală;
- **aplicații pentru întreprinderi și alte aplicații.**

Concluzie: Se recomandă delimitarea între codurile 58.29 și 62.01 prin atribuirea corectă a serviciilor prestate de entitate. Astfel, adaptarea unei aplicații de contabilitate urmează a fi atribuite la codul 58.29, reieșind din faptul că aplicația care formează obiectul contractului **este o aplicație de utilizare generală**. Suplimentar, menționăm că genurile de activitate desfășurate reprezintă activități eligibile, indiferent de atribuirea realizată de entitate.

- **Red flags** – a se considera aspectele menționate la descrierea activității 62.01 "activități de realizare a soft-ului la comandă"

62.03 Activități de management (gestiune și exploatare) al mijloacelor de calcul

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Activități de management și exploatare a sistemelor de calculatoare ale clienților și/sau a mijloacelor (centrelor) de prelucrare a datelor, precum și serviciile anexe pentru acestea (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Servicii de gestionare a echipamentului informatic (detalii aici)

➤ Exemple

Speța: O entitate prestează servicii de rețelistică și mentenanță IT (servicii de sysadmin). Adițional, pentru unii clienți entitatea achiziționează și revinde echipament în vederea prestării serviciilor mîn complexitate. Periodic, entitatea prestează clienților și servicii de reparație a tehnicii de calcul. Care este codul CAEM-2 relevant pentru activitățile desfășurate de entitate?

Descriere: Pentru identificarea codului statistic urmează a fi analizate descrierile menționate în CAEM-2 și CSPM rev.2.1, și anume:

- potrivit CAEM -2, codul 62.03 presupune activități de management și exploatare a sistemelor de calculatoare ale clienților și/sau a mijloacelor (centrelor) de prelucrare a datelor, precum și serviciile anexe pentru acestea,
- potrivit CSPM rev. 2.1, codul 62.03 este detaliat până la 6 cifre – 62.03.11 și include servicii de administrare a rețelelor – servicii de **administrare și monitorizare a rețelelor de comunicare și a hardware-ului conectat la rețea**,
- în același timp, clasele 46.51 "comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-lui" și 46.52 "comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații" includ **comerțul cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice, software-ului, echipamentelor telefonice și de comunicații**.
- totodată, clasa 95.11 "repararea calculatoarelor și a echipamentelor periferice" include **repararea echipamentului electronic**, cum ar fi calculatoarele, mașinile de calculat și echipamentele periferice.

Concluzie: Fiecare tip de serviciu și activitate urmează a fi identificată prin prisma clasificatoarelor și raportată la un cod statistic. Astfel, activitățile prestate de entitatea urmează a fi grupate pe clase distincte, după cum urmează:

- servicii de rețelistică și mentenanță IT (servicii de sysadmin) – 62.03 "activități de management (gestiune și exploatare) al mijloacelor de calcul";
- revânzarea echipamentului – 46.51 "comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-lui" și/sau 46.52 "comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații";
- servicii de reparație a tehnicii de calcul – 95.11 "repararea calculatoarelor și a echipamentelor periferice".

În acest sens, este de considerat că tranzacțiile respective urmează a fi documentate corespunzător. A se vedea Secțiunea 4 pentru detalii.

Totodată, entitatea trebuie să urmărească dacă serviciile clasificate la codul 62.03, care este o activitate eligibilă în MITP, depășesc 70% venituri din vânzări, iar serviciile aferente activităților neeligibile clasificate la codurile 46.51, 46.52 și 95.11 să nu depășească 30% venituri din vânzări, astfel încât să respecte criteriul de bază pentru menținerea statului de rezident, societatea având dreptul să nu întrunească indicatorul lunar de minim 70% timp de 2 luni calendaristice, cu condiția ca la finalul anului totuși este îndeplinit minimul de 70% venituri din vânzări.

- **Red flags** - a se considera aspectele menționate la descrierea activității 62.01 "activități de realizare a soft-ului la comandă", și adițional aspectele legate în mod special de funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități.

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, pot fi calificați la grupa 2522 - Administratori/administratoare de sistem ce dezvoltă, controlează, întrețin și sprijină performanța optimă și securitatea sistemelor IT (administrator/administratoare sisteme tip cloud, linux, windows, inginer/ingineră devops, sisteme de stocare, virtualizare, etc.

63.11 Prelucrarea de date, administrarea paginilor web și activitățile conexe

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Activitățile de prelucrare a datelor includ prelucrarea completă și elaborarea de rapoarte specializate pe baza datelor furnizate de către clienți sau asigurarea prelucrării automate a datelor și servicii de introducere a datelor, inclusiv activități de rulare a bazei de date (executare funcțiuni) (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Servicii de prelucrare a datelor, găzduire și servicii conexe (detalii aici)

*Notă: Conform NACE 2.1 (clasificator similar CAEM la nivel UE, a se vedea detalii la Secțiunea 2), activitatea 63.11 nu se regăsește. Astfel în clasificatorul propus spre implementare este prevăzută doar activitatea cu codul 63.10. Prin urmare, odată cu ajustarea CAEM-2, anticipăm actualizări/modificări axate pe infrastructura de calcul, procesarea datelor, găzduire și activități conexe.

➤ Exemple

Speța: Un potențial rezident prestează servicii de digitalizare (transpunere a formatului de pe hârtie în format electronic) a cărților, revistelor, actelor etc. utilizând procesul de scanare. Un alt potențial rezident – o agenție digitală, colectează informații, date, recenzii despre clienții săi în vederea identificării statutului și reputației clientului pe o anumită piață, inclusiv prin identificarea comentariilor, recenziilor, testimonialelor etc (pozitive și negative), cu scop final de a furniza rapoarte pertinente pentru client. Care dintre potențialii rezidenți ar fi eligibil pentru MITP?

Descriere: Pentru identificarea codului statistic urmează a fi analizate descrierile menționate în CAEM-2 și CSPM rev.2.1, și anume:

Nr.	Elemente cheie	Digitalizarea cărților	Agenția digitală
1.	prelucrarea completă a datelor	NU, entitatea nu prelucrează în esență date, ci doar le scanează în vederea convertirii textului de pe suport de hârtie pe suport electronic, în esență fiind modificată doar forma	DA, datele sunt extrase din rețeaua internet, de pe cele mai diverse platforme, portaluri unde există recenzii, comentarii, testimoniale privind activitatea clientului
2.	elaborarea de rapoarte specializate pe baza datelor furnizate de către clienți	NU, cu toate că scanarea ar putea implica și elaborarea unor rapoarte specifice, însă acestea se referă mai mult la calitatea scanării, dar nu vizează operațiuni cu date	DA, clientul primește rapoarte privind statutul, reputația, poziția sa pe o anumită piață
3.	asigurarea prelucrării automate a datelor	NU presupune utilizarea tehnologiilor și a algoritmilor pentru a colecta, organiza, analiza și interpreta datele în mod automat, fără intervenție manuală semnificativă	DA, implică colectarea, compilarea, manipularea, analiza și diseminarea de date
4.	servicii de introducere a datelor	Parțial DA, mai ales în procesul de verificare a calității sau în cazul utilizării Optical Character Recognition (OCR): folosirea software-ului OCR pentru a	DA, în procesul colectării datelor, care poate fi automată, semi-automată sau chiar manuală prin introducerea datelor în soft-ul specializat ce permite analiza,

		converti textul din imaginile scanate în text editabil	sortarea, manipularea acestora etc.
5.	implică colectarea, compilarea, manipularea, analiza și diseminarea de date	NU, scanarea nu presupune astfel de procese, doar dacă ulterior s-ar impune acțiuni mai complexe aferente textului scanat	DA, fără aceste procese este imposibilă elaborarea rapoartelor către client

Concluzie: În procesul de determinare a faptului dacă o entitatea care procesează date este eligibilă, se va ține cont și de faptul că activitățile unde rezidentul folosește computerul doar ca un instrument de lucru (unealtă) sunt clasificate potrivit naturii serviciilor furnizate. Totodată, serviciile de prelucrare a datelor, nu vizează doar o simplă introducere manuală a masivelor de date, dar activități mai complexe ce implică colectarea, compilarea, manipularea, analiza și diseminarea de date și rezultate de metadate. La fel, un element cheie este generarea de rapoarte specializate pe baza datelor furnizate de către clienți, fiind un indiciu definitoriu în acest sens.

➤ Red flags

▪ Identificarea și raportarea corectă a activității 63.11

Genul de activitate 63.11 "prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe", în special subactivitatea limitată doar la "prelucrarea datelor" prezintă dificultăți în sensul aplicării art. 8 din Legea nr. 77/2016, deoarece această clasă include activitățile de prelucrare a datelor care presupun prelucrarea completă și elaborarea de rapoarte specializate pe baza datelor furnizate de către clienți sau asigurarea prelucrării automate a datelor și servicii de introducere a datelor, inclusiv activități de rulare a bazei de date (executare funcțiuni).

Respectiv, pentru un potențial rezident care prelucrează anumite date este dificil să identifice eligibilitatea acestei activități. Pentru aceasta, societatea urmează să analizeze următoarele criterii de bază care ar defini eligibilitatea în sensul prelucrării datelor:

- prelucrarea completă a datelor;
- elaborarea de rapoarte specializate pe baza datelor furnizate de către clienți;
- asigurarea prelucrării automate a datelor;
- servicii de introducere a datelor, inclusiv activități de rulare a bazei de date (executare funcțiuni).

În același timp, pentru identificarea activității, pot fi utilizate diferite acte și prevederi naționale și internaționale, anume pentru a clarifica aspectul de eligibilitate. Astfel, drept referință poate fi utilizat Glosarul OCDE⁵ de termeni statistici prevede următoarele caracteristici principale ale prelucrării datelor:

- prelucrarea datelor este definită ca operațiunea efectuată pe date pentru a obține informații noi conform unui set dat de reguli. Site-ul de prelucrare se referă la organizația, institutul, agenția etc., responsabile de colectarea, tabelarea, manipularea și pregătirea datelor și metadatelor. Site-ul de procesare se poate referi sau nu la locația (locațiile) fizică (e) în care se desfășoară astfel de activități. Un sistem de procesare cuprinde atât sisteme manuale, cât și sisteme automate utilizate de agenții pentru a trimite chestionare, colecta, compila, manipula, analiza și disemina date și rezultate de metadate. Astfel de sisteme acoperă, prin urmare, toate etapele ciclului de prelucrare statistică.

⁵ https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-glossary-of-statistical-terms_9789264055087-en

- prelucrarea automatizată a datelor este definită ca operațiuni de prelucrare a datelor efectuate de un sistem de mașini electronice sau electrice astfel interconectate și interacționând astfel încât să reducă la minimum nevoia de asistență sau intervenție umană.
- prelucrarea electronică a datelor se referă la echipamentele de prelucrare a datelor care sunt preponderent electronice, cum ar fi un computer digital electronic.

Adițional, un alt filtru de identificare este și prevederea din CAEM-2 care menționează activitățile excluse. Potrivit, descrierilor de la 63.11, activitățile unde furnizorul folosește computerul doar ca un instrument de lucru (unealtă) sunt clasificate potrivit naturii serviciilor furnizate. În acest sens, orice societate urmează să facă un exercițiu de simulare – dacă activitatea pe care o desfășoară poate fi prestată fără utilizarea calculatorului, rămâne sau nu neafectată. De exemplu administrarea resurselor umane sau serviciile de contabilitate pot fi realizate cu utilizarea sistemului 1C, însă chiar dacă acest sistem nu este utilizat și documentarea se face pe hârtie, activitatea nu este afectată. Prin urmare, nu este o activitate de prelucrare a datelor și se va identifica potrivit naturii (69.20 "activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal").

La fel, se ține cont că prelucrarea datelor trebuie să aibă un scop tehnologic, nu comercial (de ex. prelucrarea datelor pentru publicitate), activitate care este conectată cu prelucrarea complexă de date sau gestionarea infrastructurii IT.

Mai mult, unele tehnologii care la prima vedere s-ar considera că prelucrează date, în esență au alt rol. Tehnologiile cum ar fi Vision AI și Google PWA, sunt utilizate pentru a automatiza procesul de publicitate și notificări, dar nu pentru prelucrarea complexă de date sau gestionarea de informații relevante pentru scopuri IT avansate. Utilizarea acestor tehnologii nu este suficientă pentru a justifica activitățile eligibile sub codul 63.11.

În consecință, nu orice prelucrare presupune prelucrare de date în contextul activității 63.11. În acest sens, societatea urmează să analizeze și să identifice dacă prelucrarea pe care o realizează întrunește criteriile și corespunde descrierilor care i-ar permite calificarea ca activitate de prelucrare de date prin prisma codului 63.11.

- **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcția de operator/operatoare introducere, validare și prelucrare date, manager (șef/șefă) procesarea datelor, manager (șef/șefă) operațiuni de date etc. Totodată, dacă există salariați care dețin funcții aferente altor grupe (de ex., analist/analistă resurse umane, manager resurse umane, specialist/specialistă în resurse umane, atunci este puțin probabil că serviciile pot fi calificate la codul 63.11, chiar dacă activitățile realizate presupun prelucrarea datelor. În astfel de cazuri, există probabilitatea calificării unor astfel de servicii la codul 70.22 "activități de consultanță pentru afaceri și management", 78.10 "activități ale agențiilor de plasare a forței de muncă", 78.20 "activități de contractare, pe baze temporare, a personalului" etc.

63.12 activități ale portalurilor web

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Detalii aici
CSPM rev. 2.1	Servicii de portaluri web (detalii aici)

➤ Exemple

Speța: Entitatea prestează servicii SEO (Search Engine Optimization). La ce cod CAEM-2 urmează a fi atribuite serviciile prestate de entitate?

Descriere: Serviciile SEO includ un set de practici și strategii utilizate pentru a îmbunătăți vizibilitatea și clasamentul unui site web în rezultatele motoarelor de căutare precum Google, Bing, și Yahoo. Scopul principal al serviciilor este de a atrage trafic organic (neplătit) către un site web prin creșterea poziției acestuia în paginile de rezultate ale motoarelor de căutare (SERP - Search Engine Results Pages). Conform descrierii din CAEM-2, activitățile portalurilor web includ:

- operarea site-urilor web care **folosesc un motor de căutare** pentru a genera și întreține bazele de date extensibile cu adrese Internet, într-un format ușor de căutat
- operarea altor site-uri web care acționează ca portaluri pentru Internet, cum sunt site-urile media care oferă un conținut actualizat periodic.

Concluzie: Serviciile SEO urmează a fi calificate la codul 63.12. Totuși, în funcție de complexitate (ex. dacă implică programare „clasică”), partea tehnică și alte criterii acestea ar putea fi atribuite parțial sau integral la codurile 63.11 “prelucrarea de date, administrarea paginilor web și activitățile conexe” și/sau 62.01 “activități de realizare a soft-ului la comandă”, dacă presupune elemente de scriere (programare), modificare, testare și asistență privind aplicații, baze de date, pagini web, procesare date etc.

62.02 activități de consultanță în tehnologia informației

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Planificarea și proiectarea sistemelor de calculatoare ce integrează hardware, software și tehnologii de comunicații. Serviciile de consultanță pot include și activitatea de pregătire a utilizatorilor (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Servicii de consultanță în domeniul computerelor (detalii aici)

➤ Exemple

Speța: Entitatea prestează o gamă largă de servicii interconectate, printre care se numără întreținerea și dezvoltarea 1C, precum și servicii suport tehnic 24/7 la telefon. Care sunt codurile CAEM-2 la care se atribuie serviciile prestate?

Descriere: În procesul atribuirii serviciilor prestate la anumite coduri CAEM-2, se impune necesitatea delimitării serviciilor pe tipuri separate de activități, și anume:

- întreținerea și dezvoltarea 1C din perspectiva CAEM-2 s-ar încadra la activitatea 62.01 “activități de realizare a software-ului la comandă (software orientat client)” deoarece

implică adaptarea software-ului potrivit cerințelor specifice, adică modificarea și configurarea unei aplicații existente astfel încât devine compatibilă și funcțională, potrivit mediului sistemului informatic al clientului;

- potrivit CAEM-2, serviciile de suport tehnic 24/7 la telefon pot fi încadrate la codul 82.20 "activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)" servicii care răspund la apelurile clienților având scopul de a oferi informații asupra produselor, de a trata solicitările de asistență ale clienților sau de a prelua reclamațiile clienților. Totodată, serviciile de suport tehnic 24/7 la telefon s-ar încadra și la activitatea CAEM-2, 62.02 "activități de consultanță în tehnologia informației", care include și activitatea de pregătire a utilizatorilor;
- subclasa 62.02.30 din CSPM rev. 2.1 "servicii de asistență tehnică TI" include furnizarea de expertiză tehnică pentru a rezolva probleme pe care clienții le întâmpină în utilizarea de software, hardware sau a întregului sistem informatic, cum ar fi:
  - furnizarea de asistență pentru clienți la utilizarea sau depanarea produsului software;
  - furnizarea de asistență pentru clienți la utilizarea sau depanarea hardware-ului, inclusiv testarea și curățarea la intervale regulate și la repararea echipamentului informatic;

Concluzie: Serviciile ce țin de întreținerea și dezvoltarea 1C s-ar încadra la activitatea 62.01. Ce ține de serviciile de suport tehnic, deși s-ar califica la codul 82.20 "activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) dacă aceste servicii suport sunt prestate în contextul întreținerii și dezvoltării softului 1C, dar nu separat și limitate la call centru doar, atribuirea acestora la codul 62.02 ar fi argumentată.

➤ **Red flags**

- **Identificarea și raportarea corectă a activității 62.02**

Potrivit CAEM-2, activitatea 62.02 "activități de consultanță în tehnologia informației", nu include consilierea combinată cu proiectarea și dezvoltarea unei soluții informatice (site web, bază de date, aplicație specifică, rețea etc.). În acest sens, urmează a fi analizate serviciile de proiectare IT corespunzătoare de esență/bază din alte coduri statistice.

Mai mult, consultanță în tehnologia informației urmează a fi apreciată din perspectiva abilităților tehnice competente. Altfel zis, ca această activitate să fie o activitate eligibilă în cadrul MITP urmează a fi conectată cu sfera tehnologiilor informației. Spre exemplu îmbunătățirea unor business procese și consultanță aferentă pe un domeniu general (de ex. proiect management, strategie de marketing și targetare clienți prin intermediul sistemelor informaționale), rămâne în esență consultanță generală, ori furnizorul urmează să dispună de calificările necesare care să confirme abilități în domeniul tehnologiilor informaționale. Însă, dacă este vorba de o consultanță și consiliere pe probleme legate de hardware sau software, conectată direct cu domeniul IT, cu siguranță încadrarea se va face la codul 62.02.

La fel a se reține că, unele servicii pot fi atribuite și la codul 62.09 "alte activități de servicii privind tehnologia informației", care includ și activități anexe care nu sunt clasificate în altă parte, cum ar fi servicii de instalare a software. Totuși în mod expres, codul 62.09 exclude consultanță privind calculatoarele, iar detalii pot fi identificate în clasificatoare.

62.09 alte activități de servicii privind tehnologia informației		62.02 Activități de consultanță în tehnologia informației
--	---	---

- Documentare specifică

În unele situații, obiectul contractului, factura fiscală, invoice-urile, actele de prestări servicii ar putea stipula în calitate de denumire a serviciilor prestate o denumire cumulativă ex. servicii dezvoltare, proiectare, implementare, consultanță și suport software. Respectiv, în contract (clauza despre preț), factură fiscală, invoice, actele de prestări servicii nu se realizează divizarea sumelor pe tipuri de servicii.

62.01
servicii dezvoltare,
proiectare, implementare
soft

62.02, 62.03
consultanță și suport
software

Un exemplu, ar fi entitățile care prestează servicii de creare a paginilor web, care la fel oferă servicii de hosting și domain. Majoritatea entităților atribuie ambele servicii la codul 62.01. Totuși, este necesar de divizat aceste servicii pe coduri separate 62.01 (servicii creare pagini web) și 63.11 (servicii de hosting și domain).

- **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcția de consultant/consultantă în tehnologia informației și comunicațiilor, expert/expertă în tehnologia informației și comunicațiilor, manager de calitate în tehnologia informației și comunicațiilor etc. Totodată, dacă există salariați care dețin funcții aferente altor grupe (de ex. operator/operatoare call center (CORM 006-14), atunci există probabilitatea calificării unor astfel de servicii la codul 82.20 "activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)".

62.09 alte activități de servicii în tehnologia informației

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Nu conține prevederi/limitări speciale
CAEM-2	Alte activități privind tehnologia informației și activități anexe care nu sunt clasificate în altă parte (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Alte servicii în domeniul tehnologiei informațiilor și computerelor (detalii aici)

➤ Exemple

Speța: Entitatea este specializată în prestarea serviciilor de recuperare a informațiilor de pe dispozitive electronice. Suplimentar, salariații entității instalează aplicațiile pierdute și/sau deteriorate pe calculatoarele clienților. Cărui cod CAEM-2 urmează a fi atribuite serviciile prestate de entitate?

Descriere: Pentru identificarea codului statistic urmează a fi analizate descrierile menționate în CAEM-2 și CSPM rev.2.1, și anume:

- Potrivit CAEM-2, clasa 62.09 include alte activități privind tehnologia informației și activități anexe care nu sunt clasificate în altă parte, cum ar fi servicii de **recuperare a informațiilor** din calculatoare în caz de dezastru, și/sau servicii de **instalare a software**;
- Clasa 62.09 include alte activități privind tehnologia informației și activități anexe care nu sunt clasificate în altă parte, cum ar fi:
  - servicii de **recuperare a informațiilor** din calculatoare în caz de dezastru
  - instalarea calculatoarelor personale

- servicii de **instalare a software**
- Potrivit CSPM rev.2.1, subclasa 62.09.10 include servicii de instalare a computerelor și perifericelor, iar subclasa 62.09.20 include servicii de **recuperare a datelor** și anume, recuperarea datelor unui client de pe un hard-disc sau de pe alt dispozitiv de stocare deteriorat sau instabil, în caz de dezastru cum ar fi un incendiu sau o inundație, servicii de **instalare de software** etc.

Concluzie: Serviciile de recuperare a informațiilor de pe dispozitive electronice și serviciile de instalare a aplicațiilor pierdute și/sau deteriorate pe calculatoarele clienților urmează a fi calificate la codul 62.09, care reprezintă activitate eligibilă în cadrul MITP.

- **Red flags** - a se considera aspectele menționate la descrierea activității 62.02 "activități de consultanță în tehnologia informației". Subliniem faptul că abordarea potrivit căreia codul 62.09 include toate activitățile IT care nu se regăsesc la celelalte coduri de activități eligibile – este eronată.

85.59 alte forme de învățămînt n.c.a. limitate la instruirea în domeniul calculatoarelor

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale: - activitatea este instruirea în domeniul calculatoarelor, - activitatea este limitată la anumite descrieri din codurile CAEM-2 și CSPM rev. 2.1.
CAEM-2	Genul de activitate 85.59 conține descrieri mai largi, care include și instruirea în domeniul calculatoarelor (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Serviciile descrise la clasa 85.59 "alte servicii educaționale n.c.a" conțin descrieri mai largi, care includ și servicii prestate în școli cu profil IT - servicii de instruire în domeniul calculatoarelor (detalii aici)

➤ Exemple

Speța: Entitatea este o școală digitală de programare și logică. La ce cod CAEM-2 urmează a fi calificate serviciile prestate?

Descriere: De regulă, școlile digitale sunt platforme online dedicate învățării programării și dezvoltării abilităților de gândire logică. Aceste școli oferă cursuri, ateliere și resurse care acoperă o gamă largă de subiecte, de la concepte de bază de programare la tehnici avansate de dezvoltare software, fiind destinate persoanelor de toate vârstele care doresc să-și îmbunătățească abilitățile tehnice.

Din perspectiva CAEM-2, acest gen de activitate include instruirea în domeniul calculatoarelor, și obligatoriu entitatea care prestează aceste servicii potrivit CSPM rev.2.1, trebuie să fie o școală cu profil IT.

Concluzie: Atribuirea unor servicii la codul 85.59, astfel încât să fie o activitate eligibilă MITP, urmează să parcurgă descrierile din CAEM-2 și CSPM rev 2.1, dar și prevederile Legii 77/2016, care instituie cerințe adiționale.

Criteriile principale ale activității 85.59 rămân "școala cu profil IT, care prestează servicii de instruire în domeniul calculatoarelor" și instrumentul utilizat "calculatorul", ori în lipsa acestor condiții serviciile urmează a fi calificate drept o activitate simplă de învățământ (de ex. cursuri de logică, management sau instruire pentru anumite procese de business).

În acest sens, serviciile prestate de entitate prezintă tangențe semnificative cu instruirea în domeniul calculatoarelor. Însă eligibilitatea activității urmează a fi analizată adițional, și anume:

- care sunt instruirile prestate în domeniul calculatoarelor (inclusiv instruirii care nu îndeplinesc această cerință sau sunt cursuri combinate);
- dacă este o școală/instituție educațională cu profil IT;
- calculatorul este obiectul determinant și toate serviciile de instruire sunt prestate cu referire la acesta.

Prin urmare, în lipsa unor detalii adiționale este dificil de apreciat dacă activitatea descrisă mai sus este o activitate eligibilă potrivit Legii 77/2017, însă de reținut, activitatea poate fi încadrată la codul statistic general 85.59 din perspectiva CAEM-2 și CSPM rev.2.1. În acest sens, persoanele care sunt implicate la identificarea și analiza eligibilității urmează să solicite informații adiționale pentru a se asigura de întrunirea criteriilor MITP.

➤ Red flags

- **Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 62.02**

La identificarea activității eligibile codului 85.59 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 criteriul principal al activității 85.59 rămâne calculatorul/domeniul calculatoarelor și profilul IT al școlii, altfel zis serviciile nu pot fi prestate dacă nu există acest instrument sau profil educațional. De asemenea, nu este suficientă existența acestui instrument pentru a se califica activitatea la 85.59, ci anume prestarea serviciilor pentru instruirea în domeniul calculatorului.

De menționat că o noțiune exactă și general acceptabilă a "calculatorului" nu există. În acest sens, calculatorul⁶ poate fi privit ca o mașină de prelucrat date și informații conform unei liste de instrucțiuni numită program, respectiv poate îmbrăca cele mai diverse forme din punct de vedere tehnic.

Totodată, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități, și să identifice/clarifice următoarele aspecte:

- calitate de școală/centru de instruire;
- existența unor curriculum/descrieri de programe de instruire/detaliile cursului de instruire;
- limitarea instruirilor doar la domeniul calculatoarelor;
- obținere de cunoștințe și abilități noi;
- lipsa unui rezultat sau livrabil;
- existența personalului certificat/calificat anume pentru prestarea cursurilor de instruire în domeniul IT;
- o eventuală certificare sau confirmare urmare a trecerii instruirii eliberată de instituție (dar nu obligatorie).

---

⁶ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Calculator>

La fel, a se reține că activitatea 85.59 poate fi confundată cu 62.02 "activități de consultanță în tehnologia informației" sau 62.09 "alte activități de servicii privind tehnologia informației". Ceea ce totuși o deosebește sunt: existența unui program/instruire, obținerea de cunoștințe noi, dar și profilul prestatorului, lipsa unui rezultat/livrabil, calitatea prestatorului (profil educațional).

85.59 alte forme de învățământ n.c.a. limitate la instruirea în domeniul calculatoarelor

62.02 Activități de consultanță în tehnologia informației
62.09 Alte activități de servicii privind tehnologia informației

▪ **Documentare specifică**

Având în vedere ca activitatea eligibilă MITP 85.59 este limitată la domeniul calculatoarelor, pot fi cazuri când diferite centre de instruire oferă și alte cursuri, care nu reprezintă activități eligibile - nu țin de domeniul calculatoarelor. În acest sens, urmează a fi analizată întreaga relație contractuală și contrapuse curriculele cursurilor de instruire, iar cursurile care nu se referă la domeniul calculatoarelor și veniturile obținute din acestea urmează a fi excluse din calculul minimului de 70%.

Drept urmare, entitatea trebuie să urmărească dacă serviciile clasificate la codul 85.59 limitate la domeniul calculatoarelor, care este o activitate eligibilă în MITP, depășesc 70% venituri din vânzări, iar serviciile aferente activităților neeligibile clasificate la codul general CAEM-2 85.59, care exclud calculatorul să nu depășească 30% venituri din vânzări, astfel încât să respecte criteriul de bază pentru menținerea statutului de rezident.

85.59 alte forme de învățământ n.c.a. limitate la instruirea în domeniul calculatoarelor

85.59 alte forme de învățământ n.c.a.

Mai mult, urmează a fi luată în considerare calitatea de prestator a cursurilor – este societatea școală cu profil IT au nu, fapt care poate fi identificat prin actele de constituire, curricule, regulamente și politici interne.

▪ **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcția de instructor formator/instructoare formatoare în tehnologia informației. Totodată, dacă există salariați cu funcții aferente domeniului de învățământ dar cu profil general (de ex. manager programe educaționale, mentor etc. (CORM 006-14), atunci există probabilitatea calificării unor astfel de servicii la codul 85.59, dar fără a fi respectată limitarea la instruirea în domeniul calculatoarelor, aspect ce poate pune la dubiu eligibilitatea activității.

72.19 cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie bazată pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitată la:

- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în matematică (72.19.11);
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în calculatoare și științe informatice (72.19.12);
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în fizică (72.19.13);
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în nanotehnologie (72.19.21);
- alte servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în inginerie și tehnologie, cu excepția biotehnologiei (72.19.29);

- servicii de cercetare și dezvoltare a proiectelor originale în științe naturale și inginerie, cu excepția biotehnologiei (72.19.50).

➤ **Descrierea generală**

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale: <ul style="list-style-type: none"> - activitatea este bazată pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, - activitatea este limitată doar la anumite descrieri CAEM-2 și coduri CSPM rev. 2.1.
CAEM-2	Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici).
CSPM rev. 2.1	Serviciile eligibile conțin descrieri mai largi în CSPM rev.2. În CSPM rev 2.1 în versiune actualizată sunt prevăzute coduri statistice care diferă de cele prevăzute în Legea 77/2016. În acest sens, Legea 77/2016 urmează a fi actualizată la cerințele clasificatoarelor internaționale (de ex. CPA). Totodată, între timp, activitatea eligibilă urmează a fi identificată prin prisma Tabelului de corespondență între CSPM versiunea anterioară și CSPM rev.2.1. versiunea actualizată (detalii aici).

➤ **Exemple**

Speța: O societate urmează să realizeze anumite experimente de laborator care ar implica testarea unui nou tip de fibră optică multimodică, dar și de servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în inginerie în domeniul vaselor de expansiune. Ulterior, în dependență de rezultate, urmează a fi decisă dacă se va purcede la producere. Care ar fi codul CAEM-2 ce urmează a fi raportat la activitatea societății?

Descriere: Drept primă etapă pentru a identifica eligibilitatea activității, este necesar de a identifica activitățile specifice, și anume societatea va desfășura următoarele:

- experimente de laborator care ar implica testarea unui nou tip de fibră optică multimodică,
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în inginerie în domeniul vaselor de expansiune,
- producerea de fibră optică,
- producerea vaselor de expansiune.

Potrivit Legii 77/2016, activitatea generală care urmează a fi analizată inițial este 72.19 "cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie". A se considera, că din perspectiva eligibilității, aceasta urmează a fi bazată pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță. În acest sens, din perspectiva clasificatoarelor activitățile menționate de societate pot fi atribuite la următoarele coduri:

- experimente de laborator pentru testarea fibrei optice - servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în fizică (72.19.13) sau servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în nanotehnologie (72.19.21);
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în inginerie în domeniul vaselor de expansiune - alte servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în inginerie și tehnologie (72.19.29) sau servicii de cercetare și dezvoltare a proiectelor originale în științe naturale și inginerie

- producerea de fibră optică - fabricarea de cabluri cu fibră optică (27.31);
- producerea vaselor de expansiune - cel mai probabil fabricarea altor articole din metal n.c.a. (25.99)

Concluzie: În privința primelor 2 activități sunt anumite argumente care ar susține că acestea sunt eligibile pentru desfășurare în MITP, totuși urmează a fi clarificate 2 aspecte importante, care nu reies din descrierea speței:

- dacă serviciile sunt aferente nanotehnologiei/ingineriei/științelor naturale, și
- echipamentele de calcul specializate de înaltă performanță utilizate la aceste servicii.

Atribuirea unor servicii la codul limitat 72.19 astfel încât să fie și o activitate eligibilă MITP, urmează să parcurgă descrierile din CAEM-2 și CSPM rev 2.1, dar și prevederile Legii 77/2016, care instituie cerințe adiționale. Deși, actele menționate nu indică expres, criteriul principal al activității 72.19 rămâne utilizarea obligatorie a "echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță" (denumire și HPC), ori în lipsa acestui obiect serviciile urmează a fi calificate drept o activitate simplă de cercetare și dezvoltare care nu este eligibilă din perspectiva MITP.

Totodată, a se ține cont că nu există o definiție sau o descriere a "echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță". În acest sens, cu siguranță aceste echipamente exced calculatorul, referință care este utilizată la activitatea 85.59 "alte forme de învățământ", echipamentul de înaltă performanță, fiind un echipament mai avansat și complex din punct de vedere soft sau funcționalități decât un simplu calculator. Altfel zis, anume în cazul activității de cercetare și dezvoltare, unele fluxuri de lucru, cum ar fi secvențierea ADN, sunt, pur și simplu, prea vaste pentru a putea fi procesate de un singur computer. HPC-urile rezolvă această problemă prin noduri individuale (calculatoare) care funcționează împreună într-un cluster (grup conectat) pentru a efectua calcule masive într-o perioadă scurtă de timp.

Prin urmare, în lipsa unor detalii adiționale este dificil de apreciat dacă activitatea descrisă mai sus este o activitate eligibilă potrivit Legii 77/2016. În acest sens, persoanele care sunt implicate la identificarea și analiza eligibilității urmează să solicite informații adiționale pentru a se asigura de întrunirea criteriilor MITP.

Ce ține de celelalte activități care implică producerea de vase și fibră optică, acestea nu sunt activități eligibile în MITP, și în această privință societatea urmează să urmărească nedepășirea cotei de maxim 30% venituri din vânzări astfel încât să respecte criteriul de bază pentru menținerea statutului de rezident, societatea având dreptul să nu întrunească indicatorul lunar de minim 70% timp de 2 luni calendaristice, cu condiția ca la finalul anului totuși este îndeplinit minimul de 70% venituri din vânzări.

În cazul în care există riscul ca acest indicator să fie depășit, societatea urmează să decidă fie menținerea în continuare a statutului de rezident, și prin urmare refuzul unor servicii/activități, fie restructurarea și separarea businessului prin constituirea unei entități separate dedicate.

➤ Red flags

- **Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 72.19**

La identificarea activității eligibile la codul 72.19 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative - cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 criteriul principal al activității 72.19 rămâne utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, altfel zis serviciile nu pot fi prestate dacă nu există acest echipament, care este unul mai avansat și complex din punct de vedere soft sau funcționalități, decât un simplu calculator.

Totodată, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- dacă activitățile/serviciile sunt parte a procesului de cercetare-dezvoltare,
- cercetarea și dezvoltarea se realizează în alte științe naturale și inginerie, cu focus pe matematică (72.19.11), calculatoare și științe informatice (72.19.12), fizică (72.19.13), nanotehnologie (72.19.21), inginerie și tehnologie, cu excepția biotehnologiei (72.19.29), științe naturale și inginerie, cu excepția biotehnologiei (72.19.50),
- utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță utilizate la aceste servicii.

▪ **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, ar trebui să dețină calificări în domeniul cercetării și dezvoltării (Grupa 2152): cercetător științific/cercetătoare științifică în calculatoare, cercetător științific/cercetătoare științifică în calculatoare, cercetător științific/cercetătoare științifică în electrofizică, cercetător științific/cercetătoare științifică în electronică, cercetător științific/cercetătoare științifică în informatică sau cercetător științific/cercetătoare științifică în microelectronică, inginer/ingineră de cercetare în calculatoare. A nu se confunda aceste funcții cu funcția propriu zisă de matematician, fizician sau inginer.

72.11 cercetare-dezvoltare în biotehnologie, limitată la:

- cercetare-dezvoltare experimentală în domeniul bioinformaticii: construcții de baze de date în geomică, ordonare de proteine, procese complexe de modelare biologică, inclusiv sisteme biologice;
- cercetare-dezvoltare experimentală în domeniul nanobiotehnologiei: unelte și procese nano/microfabricație folosite la construcția de dispozitive pentru studierea biosistemelor și aplicațiilor în medicație, diagnostice etc.

➤ **Descrierea generală**

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Limitată la anumite subactivități din CAEM-2 și CSPM rev. 2.1.
CAEM-2	Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Serviciile eligibile incluse conțin descrieri mai largi în CSPM rev.2 (detalii aici)

➤ **Red flags**

▪ **Identificarea criteriilor și raportarea incorectă a activității 72.19**

La identificarea activității eligibile la codul 72.11 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 criteriul principal al activității 72.11 este limitarea la 2 subactivități.

Totodată, orice persoană poate să realizeze un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- dacă activitățile/serviciile sunt parte a procesului de cercetare-dezvoltare,

- cercetarea și dezvoltarea se realizează doar în biotehnologie, biotehnologia fiind o știință bazată pe biologie al cărei scop este utilizarea în tehnică a microorganismelor sau a produselor derivate de la acestea, a culturilor de celule vegetale și animale pentru producerea de substanțe utile în agricultură și în industria alimentară, farmaceutică.
- cercetarea și dezvoltarea în biotehnologie este limitată la domeniul bioinformaticii și nanobiotehnologiei.

▪ **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, ar trebui să dețină calificări în domeniul cercetării și dezvoltării (Grupa 2152): cercetător științific/cercetătoare științifică în calculatoare, cercetător științific/cercetătoare științifică în calculatoare, cercetător științific/cercetătoare științifică în electrofizică, cercetător științific/cercetătoare științifică în electronică, cercetător științific/cercetătoare științifică în informatică sau cercetător științific/cercetătoare științifică în microelectronică, inginer/ingineră de cercetare în calculatoare. A nu se confunda aceste funcții cu funcția propriu zisă de matematician, fizician sau inginer.

26.11 fabricarea componentelor electronice (module), limitată la:

- fabricarea de microprocesoare;
- fabricarea de circuite integrate (analogice, digitale sau hibride).

➤ **Descrierea generală**

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Limitată la anumite subactivități din CAEM-2 și CSPM rev. 2.1.
CAEM-2	Această clasă include fabricarea de semiconductori și alte componente pentru instalații electronice. Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Componente electronice. Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici)

➤ **Exemple**

Speța: O societate urmează să fabrice ecrane pentru calculatoare și televizor LED. În acest sens, examinează fezabilitatea obținerii titlului de rezident MITP. Este activitatea eligibilă din perspectiva cerințelor MITP?

Descriere: La identificarea activității eligibile la codul 26.11 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 activitatea este limitată doar la fabricarea de microprocesoare și circuite integrate (analogice, digitale sau hibride).

Totodată, potrivit CAEM-2, fabricarea ecranelor pentru calculatoare și televizor, este exclusă din clasa 26.11 și este încadrată la 26.20 (Fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice) sau 26.40 (Fabricarea produselor electronice de larg consum).

Concluzie: Activitatea intenționată a fi desfășurată de către societate nu este o activitate eligibilă MITP, chiar dacă ecranul sau televizorul au sau pot avea incluse componente electronice, prin urmare societatea nu va putea dobândi titlul de rezident MITP. Totuși, în cazul în care societate va

desfășura alte activități eligibile, menținând cota veniturilor din fabricarea de ecrane pentru calculatoare sub 30%, ar putea fi analizată obținerea titlului de rezident.

➤ **Red flags**

▪ **Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 26.11**

La identificarea activității eligibile la codul 26.11 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 criteriul principal al activității 26.11 este limitarea la doar la fabricarea de microprocesoare și circuite integrate (analogice, digitale sau hibride).

Totodată, orice persoană poate să realizeze un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- ce implică procesul de fabricare, există echipamente, locație, spațiu pentru fabricarea componentelor electronice;
- de unde este achiziționată materia primă pentru fabricarea componentelor, și dacă produsul finit este manipulat și format într-o formă nouă (alta decât materia primă);
- componentele electronice sunt doar microprocesoare și circuite integrate, componente care sunt utilizate la alte echipamente.

Având în vedere că activitatea 26.11 include atât servicii eligibile MITP, dar și servicii care nu sunt eligibile, se recomandă delimitarea serviciilor pe tipuri distincte de activități. Prin urmare, se impune necesitate documentării corecte și atente a operațiunilor economic, de la contractare până la încasare. Construirea corectă a relației contractuale stă la baza calificării serviciilor prestate pe tipuri de activități eligibile și neeligibile. Pentru detalii vedeți Secțiunea 4.

59.12 activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitate la:

- servicii de obținere de efecte speciale (59.12.14);
- servicii de obținere de filme de animație (59.12.15).

➤ **Descrierea generală**

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale: - activitatea este bazată pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, - activitatea este limitată doar la anumite descrieri CAEM-2 și coduri CSPM rev. 2.1
CAEM-2	Această clasă include activități de post-producție, cum ar fi: redactarea, transferurile de pe film pe casete, titrarea, subtitrarea grafică produsă pe calculator, animația și efectele speciale, dezvoltarea și procesarea filmelor cinematografice. Este inclusă aici și activitatea laboratoarelor de filme cinematografice și activitățile laboratoarelor speciale, pentru filmele de desene animate. Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici).
CSPM rev. 2.1	Serviciile eligibile incluse conțin descrieri mai largi în CSPM rev.2. În CSPM rev 2.1 în versiune actualizată codurile statistice au fost redenumite, referințe care diferă de cele prevăzute în Legea 77/2016, și anume:

	<ul style="list-style-type: none"> ● 59.12.14 Servicii având ca obiect efectele optice ● 59.12.15 Servicii de animație <p>În acest sens, Legea 77/2016 urmează a fi actualizată la cerințele clasificatoarelor internaționale (de ex. CPA). Totodată, între timp, activitatea eligibilă urmează a fi identificată prin prisma Tabelului de corespondență între CSPM versiunea anterioară și CSPM rev.2.1. versiunea actualizată (detalii aici).</p>
--	---

➤ Exemple

Speța: Societatea este o agenție de marketing digital și prestează servicii de social media marketing (SMM). Prestarea serviciilor de social media marketing sunt eligibile pentru MITP?

Descriere: Din start, speța nu este suficient de clară pentru a aprecia care sunt serviciile incluse în SMM, în acest context societatea urmează să parcurgă sugestiile de acumulare a descrierilor menționate la Secțiunea 3, pentru a detalia și descrie activitățile prestate.

Totuși, potrivit informațiilor generale SMM constă în utilizarea rețelelor sociale pentru a promova un produs, serviciu sau un brand. Aceasta implică crearea și postarea conținutului pe platforme, precum și interacțiunea cu clienții pentru a construi relații și a stimula vânzările. În acest sens, în mod abstract vom atribui anumite activități care s-ar include la serviciile de SMM, care urmează a fi delimitate pe tipuri distincte de activități:

- elaborarea strategiei de marketing - s-ar califica la codul 73.11 "activități ale agențiilor de publicitate" (activitate neeligibilă MITP);
- servicii de foto - s-ar califica la codul 74.20 "activități fotografice" (activitate neeligibilă MITP);
- servicii video - s-ar califica la codul 59.11 "activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune (activitate eligibilă în anumite condiții și specificații);
- servicii de elaborare a design-ului grafic pentru postări și conținut - s-ar califica la codul 74.10 "activități de design specializat" cu condiția că sunt bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță (activitate eligibilă);
- servicii de elaborare și creare a filmulețelor de animație - s-ar califica la codul 59.12.15 "servicii de obținere de filme de animație" (activitate eligibilă);
- servicii SEO, implementarea tehnicilor SEO pentru a îmbunătăți vizibilitatea postărilor pe rețelele sociale - ar putea fi calificate în funcție de complexitate, partea tehnică și alte criterii la codurile 62.01 "activități de realizare a soft-ului la comandă" (dacă presupune elemente de scriere (programare), modificare, testare și asistență privind aplicații, baze de date, pagini web etc.) sau 63.11 "prelucrarea de date, administrarea paginilor web și activitățile conexe", 63.12 "activități ale portalurilor web" etc. (activități eligibile, pentru detalii a se vedea detaliile de la secțiunile respective);
- înregistrări de muzică transformate în formate digitale - s-ar cataloga la codul 59.20.13 "servicii de corectare și recondiționare digitală a culorilor (versiunea anterioară a CSPM)/Matrite de înregistrări de sunet (CSPM rev.2.1)".

Concluzie: Potrivit descrierilor de mai sus și corelării acestora cu prevederile clasificatoarelor se poate constata că există activități care sunt eligibile pentru desfășurare în cadrul MITP și sunt conforme rezidenței MITP, dar sunt activități care nu sunt eligibile.

În acest context, se recomandă divizarea serviciilor prestate pe tipuri distincte de activități și calcularea ponderii activităților eligibile în total venituri din vânzări. Respectiv, dacă ponderea acestora depășește 70%, atunci societatea va respecta condițiile de rezidență. Totodată, se

recomandă delimitarea serviciilor prestate în obiectul contractelor de prestării servicii SMM, și respectarea delimitării pe tot parcursul fluxului de documente de la contractare la încasare: factură, factură fiscală, descifrare la factură, fișele de post ale salariaților implicați, scrisoare de confirmare de la clienți, act de prestare a serviciului și/sau alte documente dacă este cazul.

➤ Red flags

▪ Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 59.12

La identificarea activității eligibile la codul 59.12 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016, criteriul principal al activității 59.12 rămâne utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță (HTC), altfel zis serviciile nu pot fi prestate dacă nu există acest echipament, care este unul mai avansat și complex și se referă la practica agregării puterii de calcul astfel încât să se obțină o putere de calcul mult mai mare decât cea a calculatoarelor și serverelor tradiționale sau un simplu calculator.

Adițional, Legea 77/2016 instituie cerințe limitate doar la 2 subactivități:

- servicii de obținere de efecte speciale (potrivit CSPM în versiune anterioară)/ servicii având ca obiect efectele optice (potrivit CSPM rev.2.1),
- servicii având ca obiect efectele optice (potrivit CSPM în versiune anterioară)/servicii de animație (potrivit CSPM rev.2.1).

Totodată, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- dacă activitățile/serviciile sunt aferente activităților de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune,
- în proces sunt utilizate echipamentele de calcul specializate de înaltă performanță utilizate la aceste servicii,
- dacă serviciile sunt limitate la: (i) servicii de obținere de efecte speciale/servicii având ca obiect efectele optice, și/sau (ii) servicii de obținere de filme de animație/servicii de animație

În același timp, a se considera că serviciile de post producție cinematografică reprezintă simple servicii de înregistrare video (de ex. înregistrarea video la diferite evenimente și montarea ulterioară), care nu întrunesc condițiile de mai sus, nu sunt activități eligibile, și prin urmare urmează a fi excluse din verificarea cuantumului de 70% pentru identificarea conformității cu statutul de rezidență. În acest context, se recomandă divizarea serviciilor prestate pe tipuri distincte de activități și calcularea ponderii activităților eligibile în total venituri din vânzări.

59.12 activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitate la:

- servicii de obținere de efecte speciale (59.12.14);
- servicii de obținere de filme de animație (59.12.15).

59.12 Activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune

- Documentarea

Având în vedere că activitatea 59.12 include atât servicii eligibile MITP, dar și servicii care nu sunt eligibile, se recomandă delimitarea serviciilor pe tipuri distincte de activități (de ex. înregistrare video și montarea nu sunt activități eligibile MITP, însă în cazul în care imaginile video sunt manipulate și modificate cu introducerea de efecte speciale, doar aceste activități/venituri se vor considera eligibile).

Prin urmare, se impune necesitate documentării corecte și atente a operațiunilor economice, de la contractare până la încasare, chiar separarea obiectului și prețului în contract pe diferite subtipuri de servicii: înregistrare video și servicii de efecte speciale, fiind calculată proporția de minim 70% din venituri.

Construirea corectă a relației contractuale stă la baza calificării serviciilor prestate pe tipuri de activități eligibile și neeligibile. Pentru detalii vedeți Secțiunea 3.

▪ **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcții din grupa de bază 3521 Tehnicienii/tehniciene în radiodifuziune și televiziune (grupa de bază 2513) proiectanți/proiectante de sisteme web și multimedia (grupa de bază 2166), designeri de grafică și multimedia.

59.12. activități de postproducție cinematografică, video și de programe de televiziune (59.12), exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate la următoarele servicii:

- servicii de corectare și recondiționare digitală a culorilor (59.12.13);
- servicii de editare și proiectare a sunetului (59.12.17).

➤ **Descrierea generală**

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale: - activitatea este limitată exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, - activitatea este limitată doar la anumite descrieri CAEM-2 și coduri CSPM rev. 2.1.
CAEM-2	Această clasă include activități de post producție, cum ar fi: redactarea, transferurile de pe film pe casete, titrarea, subtitrarea grafică produsă pe calculator, animația și efectele speciale, dezvoltarea și procesarea filmelor cinematografice. Este inclusă aici și activitatea laboratoarelor de filme cinematografice și activitățile laboratoarelor speciale, pentru filmele de desene animate. Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici).
CSPM rev. 2.1	Serviciile eligibile incluse conțin descrieri mai largi în CSPM rev.2. În CSPM rev 2.1 în versiune actualizată codurile statistice au fost redenumite, referințe care diferă de cele prevăzute în Legea 77/2016, și anume: <ul style="list-style-type: none"> ● 59.12.13 Servicii de corecție cromatică și recondiționare digitală ● 59.12.17 Servicii de editare și proiectare audio <p>În acest sens, Legea 77/2016 urmează a fi actualizată la cerințele clasificatoarelor internaționale (de ex. CPA). Totodată, între timp, activitatea eligibilă urmează a fi identificată prin prisma Tabelului de corespondență între CSPM versiunea anterioară și CSPM rev.2.1. versiunea actualizată (detalii aici).</p>

➤ Exemple

Speța: O companie realizează activități de postproducție, care include acțiuni de editare video (tăierea și montarea materialului filmat), crearea și integrarea de efecte speciale (efecte de foc, explozie, magie), precum și, mixaj și mastering audio (ajustare și echilibrare a sunetelor (muzică, dialoguri, efecte sonore), se asigură că toate sunetele sunt corect sincronizate și echilibrate între ele). Compania prestează servicii pentru diferite tipuri de producții audiovizuale (filme, videoclipuri muzicale, programe TV), precum și animație, subtitrare, și editare video pentru o gamă variată de proiecte. Este eligibilă pentru a fi rezident MITP în baza activității 59.12 stabilită de Legea 77/2016?

Descriere: Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 activitatea 59.12 este limitată la anumite subcategoriile și condiții speciale, și anume:

1. activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitate la:
  - servicii de obținere de efecte speciale (59.12.14);
  - servicii de obținere de filme de animație (59.12.15);
2. activități de postproducție cinematografică, video și de programe de televiziune, exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate la următoarele servicii:
  - servicii de corectare și recondiționare digitală a culorilor (59.12.13);
  - servicii de editare și proiectare a sunetului (59.12.17);

Din perspectiva CAEM-2, codul 59.12 este general destinat activităților de postproducție audiovizuală, care include și activități cinematografice, video și de televiziune. În acest context, activitățile desfășurate de societate sunt acoperite de această clasă.

Urmărind cele 2 activități eligibile în cadrul MITP și condițiile speciale atribuite, evidențiem că una din acestea este limitată la industria jocurilor de calculator. În acest sens, în contextul speței compania nu este eligibilă pentru rezidența MITP, deoarece activitățile post producție nu sunt destinate industriei jocurilor de calculator (59.12.13, 59.12.17).

Totodată, compania urmează să analizeze dacă întrunește cerințele stabilite la 59.12.14 și 59.12.15, și anume dacă prestează servicii de obținere efecte speciale și filme de animație. Totodată, o condiție esențială pentru aceste activități este utilizarea echipamentului de calcul specializat de înaltă performanță.

Concluzie: Compania nu întrunește condițiile pentru eligibilitatea rezidenței MITP (59.12.13, 59.12.17) deoarece activitatea acesteia nu este realizată pentru industria jocurilor de calculator.

Totodată, nu este cert dacă societatea întrunește condițiile pentru subactivitățile 59.12.14 și 59.12.15, deoarece lipsesc informații care urmează a fi solicitate adițional de la societate și confirmate documentar:

- dacă serviciile sunt destinate exclusiv pentru industria jocurilor de calculator,
- dacă producția realizată (filme, videoclipuri muzicale, programe TV) include efecte speciale și animație (în speță fiind menționate efecte de foc, explozie, magie),
- și cel mai important, care este proporția acestor efecte speciale în coraport cu toată producția video (de ex. dacă avem un clip video și include 2 efecte speciale, este un coraport vădit disproporționat și din perspectiva veniturilor obținute).

În acest sens, dacă se va constata că societatea întrunește anumite criterii de eligibilitate din perspectiva activităților, un aspect important de clarificat este cuantumul veniturilor obținute din aceste activități, separarea pe venituri (eligibile și neeligibile), precum și documentarea corespunzătoare.

➤ **Red flags**

▪ **Identificarea criteriilor și raportarea incorectă a activității 59.12**

La identificarea activității eligibile la codul 59.12 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 criteriul principal al activității 59.12 este aplicabilitatea exclusiv pentru industria jocurilor de calculator.

Adițional, Legea 77/2016 instituie cerințe limitate doar la 2 subactivități:

- servicii de corectare și recondiționare digitală a culorilor (versiunea anterioară CSPM)/ servicii de corecție cromatică și recondiționare digitală (potrivit CSPM rev.2.1).
- servicii de editare și proiectare a sunetului (versiunea anterioară CSPM)/ servicii de editare și proiectare audio (potrivit CSPM rev.2.1).

Totodată, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- dacă activitățile/serviciile sunt aferente activităților de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune,
- serviciile sunt destinate exclusiv pentru industria jocurilor de calculator,
- dacă serviciile sunt limitate la: (i) servicii de corectare și recondiționare digitală a culorilor / servicii de corecție cromatică și recondiționare digitală, și/sau (ii) servicii de editare și proiectare a sunetului / servicii de editare și proiectare audio.

În același timp, a se considera că serviciile de post producție cinematografică au video, care nu întrunesc condițiile de mai sus, nu sunt activități eligibile, și prin urmare urmează a fi excluse din verificarea cuantumulului de 70% pentru identificarea conformității cu statutul de rezidență. În acest context, se recomandă divizarea serviciilor prestate pe tipuri distincte de activități și calcularea ponderii activităților eligibile în total venituri din vânzări.

59.12 activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitate la:
– servicii de corectare și recondiționare digitală a culorilor (59.12.13);
– servicii de editare și proiectare a sunetului (59.12.17).

59.12 Activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune

- **Documentarea și funcțiile salariaților** - a se considera aspectele menționate la descrierea activității 59.12 de mai sus.

59.20 activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală, exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate la înregistrări originale de sunet

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale: - activitatea este limitată exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, - activitatea este limitată doar la anumite descrieri CAEM-2 și coduri CSPM rev. 2.1
CAEM-2	Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici).
CSPM rev. 2.1	Limitate la înregistrări originale de sunet (59.20.13) Serviciile eligibile incluse conțin descrieri mai largi în CSPM rev.2. În CSPM rev 2.1 în versiune actualizată codurile statistice au fost redenumite, referințe care diferă de cele prevăzute în Legea 77/2016, și anume: 59.20.13 Matrițe de înregistrări de sunet, clasă care include înregistrări originale de sunete, texte și muzică transformate în formate digitale sau analogice. În acest sens, Legea 77/2016 urmează a fi actualizată la cerințele clasificatoarelor internaționale (de ex. CPA). Totodată, între timp, activitatea eligibilă urmează a fi identificată prin prisma Tabelului de corespondență între CSPM versiunea anterioară și CSPM rev.2.1. versiunea actualizată (detalii aici).

➤ Exemple

Speța: O societate urmează să presteze servicii de înregistrare audio a melodiilor (înregistrări originale de sunet), inclusiv editarea muzicală a acestora. Este activitatea eligibilă din perspectiva cerințelor MITP?

Descriere: Deși activitatea descrisă se încadrează în descrierea clasificatoarelor statistice, din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 activitatea nu se referă la industria jocurilor de calculator.

Concluzie: Activitatea intenționată a fi desfășurată de către societate nu este o activitate eligibilă MITP, prin urmare societatea nu va putea dobândi titlul de rezident MITP. Totuși, în cazul în care societate va desfășura activități exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, ar putea fi analizată obținerea titlului de rezident.

➤ Red flags

- **Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 59.20**

La identificarea activității eligibile la codul 59.20 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 criteriul principal al activității 59.12 este aplicabilitatea exclusiv pentru industria jocurilor de calculator.

Adițional, Legea 77/2016 instituie cerințe limitate doar la o subactivitate – înregistrări originale de sunet (versiunea anterioară CSPM)/ servicii de corecție cromatică și recondiționare digitală (potrivit CSPM rev.2.1) și matrițe de înregistrări de sunet (potrivit CSPM rev.2.1).

Totodată, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- dacă activitățile/serviciile sunt aferente activităților de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală,
- serviciile sunt destinate exclusiv pentru industria jocurilor de calculator,

În același timp, a se considera că serviciile de post producție cinematografică au video, care nu întrunesc condițiile de mai sus, nu sunt activități eligibile, și prin urmare urmează a fi excluse din verificarea cuantumului de 70% pentru identificarea conformității cu statutul de rezidență. În acest context, se recomandă divizarea serviciilor prestate pe tipuri distincte de activități și calcularea ponderii activităților eligibile în total venituri din vânzări.

59.20 activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală, exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate la înregistrări originale de sunet

59.20 activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală

- **Documentarea și funcțiile salariaților** - a se considera aspectele menționate la descrierea activității 59.12 de mai sus.

74.10 activități de design specializat, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță;

➤ Descrierea generală

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale - activitatea este bazată pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță.
CAEM-2	Detalii aici
CSPM rev. 2.1	Detalii aici

➤ Exemple

Speța: O societate urmează să presteze servicii de elaborare a modelelor pentru imprimare 3D. Este activitatea eligibilă din perspectiva cerințelor MITP?

Descriere: Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 activitatea este limitată prin prisma utilizării echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță. După cum a fost menționat anterior, nu există o definiție sau o descriere a "echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță" (HPC), decât că acestea implică agregarea puterii de calcul.

Totodată, elaborarea modelelor 3D pentru imprimare reprezintă procesul de creare a unor reprezentări digitale tridimensionale (3D) ale obiectelor care urmează să fie produse folosind o imprimantă 3D. Acest proces implică utilizarea software-ului de modelare 3D pentru a construi modele virtuale, care sunt ulterior convertite în formatul specific necesar pentru imprimare 3D, cel mai frecvent fișierul STL (Stereolithography). Modelarea 3D presupune utilizarea programelor de

modelare 3D, cum ar fi Blender, Tinkercad, Fusion 360, sau SolidWorks, pentru a crea geometria obiectului. Astfel de programe implică folosirea sisteme computaționale avansate, proiectate să efectueze sarcini complexe și intense din punct de vedere al puterii de calcul, vitezei și capacității de procesare (echipamente de calcul specializate de înaltă performanță).

Totodată, subclasa 74.10.19 "alte servicii de proiectare specializate" include servicii de **realizare a de modele tridimensionale**.

Concluzie: Activitatea intenționată a fi desfășurată de către societate este o activitate eligibilă MITP fiind încadrată la 74.10, prin urmare societatea va putea dobândi titlul de rezident MITP. Totuși, condiția de eligibilitate va fi respectată doar dacă entitatea va utiliza echipamente de calcul specializate de înaltă performanță.

➤ Red flags

- **Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 74.10**

La identificarea activității eligibile la codul 74.10 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1.

Din perspectiva cerințelor Legii 77/2016 criteriul principal al activității 72.19 rămâne utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, altfel zis serviciile nu pot fi prestate dacă nu există acest echipament, care este unul mai avansat și complex din punct de vedere soft sau funcționalități, decât un simplu calculator.

Totodată, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- dacă activitățile/serviciile reprezintă activități de design specializat,
- utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță utilizate la aceste servicii.

74.10 activități de design specializat, bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță

**71.11 activități de arhitectură
71.12 activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea
71.20 activități de testare și analize tehnice**

- **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcția de designer, designer audio/video, designer bijuterii, designer de interior, designer floral, designer grafică, designer industrial, designer interfață utilizator, designer jocuri pe calculator, designer mass-media digitală, designer mobilă, designer peisagist, designer produse, designer vestimentar, designer web, designer-șef de proiect etc.

82.20 activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center), bazate pe tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center), prestate exclusiv spre export, inclusiv activități prestate în relațiile cu clienții în procesul de aprovizionare și logistică în transportul de marfă

➤ **Descrierea generală**

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale: - activitatea este bazată pe tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center), - prestate exclusiv spre export. Adițional, este inclusă o clarificare, precum că sunt eligibile și activitățile prestate în relațiile cu clienții în procesul de aprovizionare și logistică în transportul de marfă.
CAEM-2	Detalii aici
CSPM rev. 2.1	Detalii aici

➤ **Exemple**

Speța: Rezidentul MITP este contractat pentru a oferi servicii de call-centru în scopul furnizării suportului informațional diasporei, persoane originare din România și Republica Moldova, cu privire la modalitatea de recuperare a taxelor, îndeplinire a declarațiilor fiscale și suport informațional la obținerea permiselor de muncă. Există vreun risc pentru rezidentul MITP la realizarea verificării anuale?

Descriere: La identificarea activității eligibile la codul 82.20 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Totodată, informațiile incluse în speță nu sunt suficient de clare pentru a aprecia eligibilitatea activității 82.20.

Drept primă etapă pentru a identifica eligibilitatea activității este necesar de a clarifica următoarele aspecte:

- dacă serviciile sunt prestate prin intermediul oricărui instrument/tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center),
- furnizorul are un contact center dedicat pentru a gestiona apelurile,
- dacă serviciile sunt prestate exclusiv pentru export (cine sunt beneficiarii, țara lor de origine și locul beneficiarii serviciilor),
- tipul apelurilor gestionate– apelurile vor fi direcționate spre exterior (efectuează apeluri) sau interior (recepționează apeluri),
- ce informații vor fi oferite în privința produselor/serviciilor clientului,
- persoanele/salariații implicați în prestarea serviciilor menționate în speță.

Mai mult, urmează a se trage atenția la descrierea serviciilor menționate în speță "de recuperare a taxelor, îndeplinire a declarațiilor fiscale și suport informațional la obținerea permiselor de muncă". În acest sens, potrivit CAEM-2 serviciile menționate ar putea fi raportate la următoarele coduri statistice, făcând abstracție de la neîndeplinirea altor criterii:

- recuperare a taxelor – ar putea fi atribuită la activitatea 69.20 "activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal", și anume servicii de pregătire și consultanță în domeniul fiscal pentru persoane fizice;
- îndeplinirea declarațiilor fiscale – ar putea fi atribuit la 69.20 "activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal", care din perspectiva CSPM rev.2.1 se detaliază drept servicii de pregătire și consultanță în domeniul fiscal pentru persoane fizice;

- suport informațional la obținerea permiselor de muncă – ar putea fi calificate la activitatea 69.10 "activități juridice", și anume servicii de consultanță și reprezentare juridică în procedurile judiciare în domeniul dreptului muncii

Concluzie: Activitatea expusă în speță nu poate fi considerată eligibilă, nici după natura acesteia, fiind în esență consultanță fiscală. Mai mult aceasta nu întrunește condițiile auxiliare stabilite de Legea 77/2016.

În unele condiții, serviciile prestate ar putea întruni elemente obligatorii aferente activității centrelor de intermediere telefonică, după cum urmează:

- reprezintă activități ale centrelor de intermediere telefonică direcționate către interior și exterior (va direcționa apeluri către și de la utilizatori);
- primește comenzi (preluarea informațiilor necesare pentru procesele de rambursare a taxelor plătite din salariu);
- oferă informații asupra produselor (detalii despre procesul de rambursare a taxelor plătite din salariu, documentele necesare, procedurile și termenele limită, actualizări legislative relevante, suport tehnic);
- tratează solicitările de asistență ale clienților (oferirea de informații generale despre serviciile de recuperare a taxelor, documentele necesare și termenii și condițiile serviciilor);
- preluarea reclamațiilor clienților (recepționarea și înregistrarea plângerilor).

➤ Red flags

- **Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 82.20**

La identificarea activității eligibile la codul 82.20 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva clasificatoarelor, segregat pe criterii, activitatea 82.20 ar putea fi descrisă în felul următor:

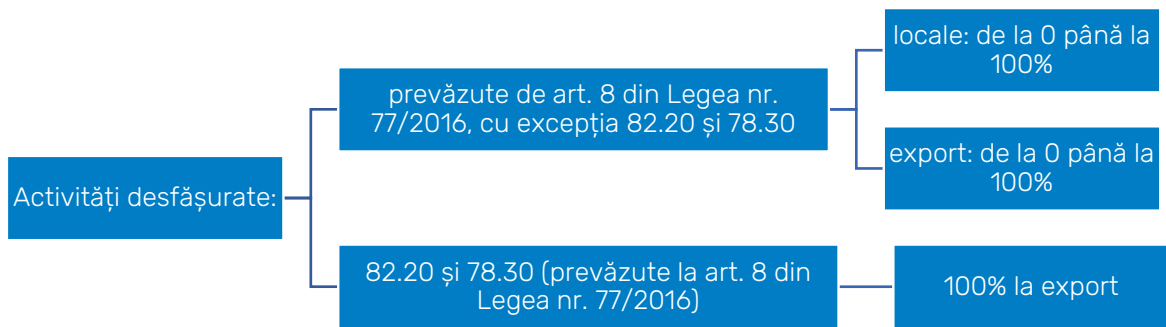
- apeluri ale clienților direcționate spre interior care se limitează la primirea comenzilor și de a oferi informații asupra produselor în numele clienților;
- apelurile direcționate spre interior care se limitează la acordarea asistenței clienților sau preluarea reclamațiilor în numele clienților;
- apelurile direcționate spre exterior au drept scop vinderea de bunuri și servicii în numele clienților unor potențiali clienți, cu condiția primirii unei comenzi.

Adițional, la cele de mai sus se instituie cerința prin care activitatea:

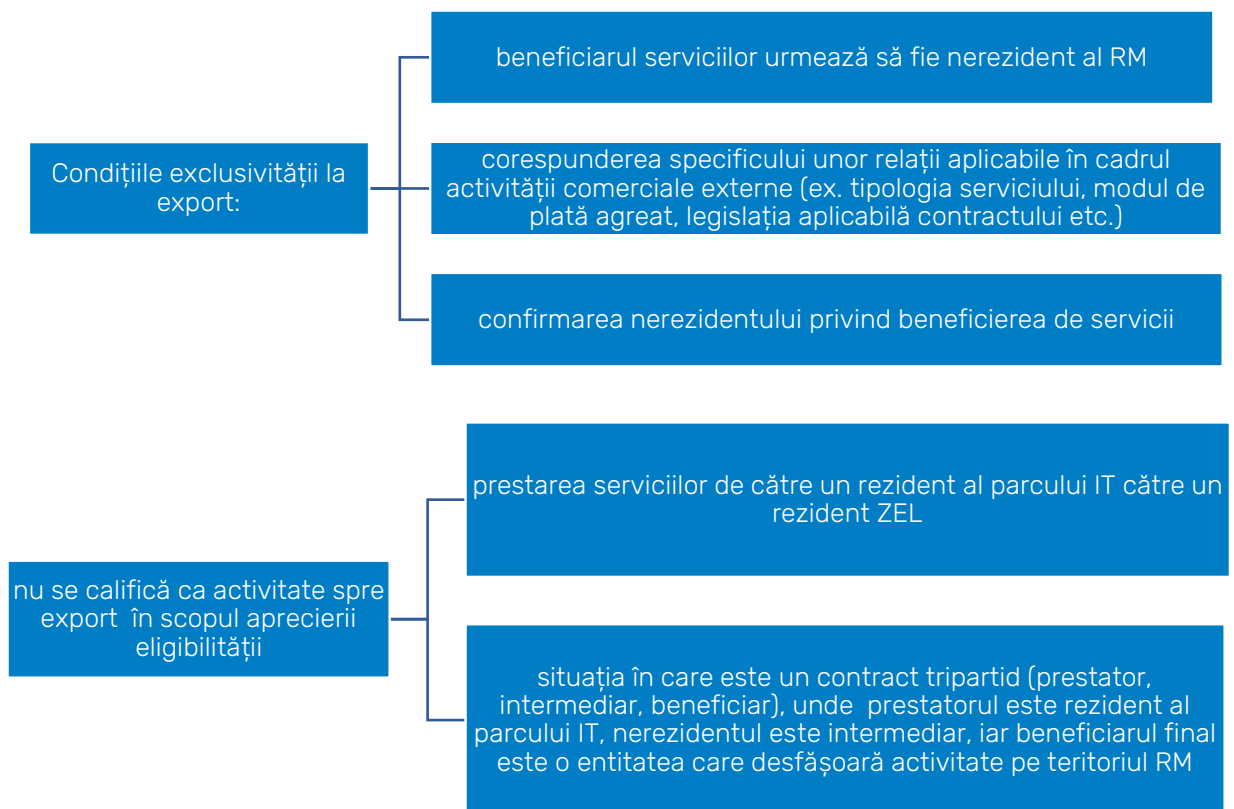
- este bazată pe tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center),
- este prestată exclusiv spre export.

Atât Legea 77/2016 cât și clasificatoarele menționate, nu conțin detalierea sau descrierea a ceea ce reprezintă "tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center)", În acest sens, poate fi considerat orice instrument în bază căruia se poate lua legătură cu un client pentru a comunica, însă comunicare urmează să fie obligatoriu prin apeluri telefonice. Limitarea comunicării doar pe mail sau mesaje, nu întrunește condiția de "realizare a apelurilor".

De menționat, că Legea 77/2016 instituie cerința de exclusivitate spre export doar pentru 2 genuri de activitate – 82.20 și 78.30. Aprecierea condiției de "exclusiv spre export" urmează a fi analizată din următoarea perspectivă:

În scopul identificării și validării serviciilor prestate de rezidentul MITP spre export, următoarele aspecte-cheie ar putea fi considerate și analizate (nu există obligația aplicării simultane):

Drept specificație, legiuitorul a menționat expres că anume la activitatea 82.20 se vor raporta serviciile în care sunt utilizate centrele de intermediere telefonică prestate în relațiile cu clienții în procesul de aprovizionare și logistică în transportul de marfă.

Totodată, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- serviciile/activitatea prestată implică efectuarea și primirea de apeluri, și mai detaliat:
  - tipul apelurilor gestionate de societate – apelurile vor fi direcționate spre exterior (efectuează apeluri) sau interior (recepționează apeluri) și alte detalii relevante descriptive a activității date;
  - ce comenzi/în ce vor consta comenzile care vor fi recepționate prin apeluri, și alte detalii relevante descriptive a activității date;
  - ce informații vor fi oferite în privința produselor/serviciilor clientului și care este scopul oferirii acestor informații, și alte detalii relevante descriptive a activității date;

- în ce vor consta solicitările de asistență ale clienților/ gestionarea reclamațiilor clienților, și alte detalii relevante descriptive a activității date;
  - care este tehnologia/canalul de comunicare cu clientul (contact center) utilizat,
  - activitatea este prestată exclusiv spre export, apelurile vor fi efectuate și către clienți din Republica Moldova.
- **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcția de operator/operatoare call center, funcționar/funcționară relații cu clienții/clientele în centre de informare etc.

78.30 alte servicii de furnizare a forței de muncă, prestate prin intermediul computerului, al altor dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program, exclusiv spre export, limitate la:

- servicii de asigurare a resurselor umane în domeniul informaticii și al telecomunicațiilor (78.30.11);
- servicii de asigurare a resurselor umane pentru alte categorii de personal din sectorul administrativ (78.30.12);
- servicii de asigurare a resurselor umane pentru personalul implicat în procesul de aprovizionare, logistică și în relațiile cu clienții în transportul de marfă.

➤ **Descrierea generală**

Baza legală	Descrierea
Legea nr. 77/2016	Instituie cerințe adiționale: - activitatea este prestată prin intermediul computerului, al altor dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program, - prestată exclusiv spre export. - activitatea este limitată doar la anumite descrieri, CAEM-2 și coduri CSPM rev. 2.1.
CAEM-2	Genul de activitate conține descrieri mai largi (detalii aici)
CSPM rev. 2.1	Serviciile eligibile incluse conțin descrieri mai largi în CSPM rev.2 (detalii aici).

➤ **Exemple**

Speța: Entitatea a încheiat cu clientul nerezident un contract care prevede obligația prestatorului de a furniza pentru client personal înalt calificat (programatori), munca urmând a fi desfășurată de la distanță din RM. Reprezintă serviciile prestate de entitate activități eligibile?

Descriere: Conform prevederilor CSPM rev. 2.1, codul 78.30.11 presupune alte servicii de asigurare a resurselor umane în domeniul informaticii și al telecomunicațiilor. Această subclasă elementară include servicii de plasare temporară de forță de muncă pentru asigurarea personalului în domeniul informaticii și telecomunicațiilor, cum ar fi personal pentru elaborarea de programe, prelucrarea datelor, operarea sistemelor IT și de telecomunicații etc. În acest context se impune necesitatea de a răspunde la următoarele întrebări-cheie:

Nr.	Întrebare	Răspuns
1.	Serviciile sunt prestate prin intermediul computerului, al altor	Da, serviciile sunt prestate de la distanță prin utilizarea calculatorului și aplicațiilor de comunicare internă între membrii

	dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program?	unei echipe, cum ar fi Slack, Trello, Jira – care reprezintă mijloace tehnice de comunicare.
2.	Serviciile sunt prestate exclusiv la export?	Da, reieșind din faptul că clientul entității este o persoană juridică nerezidentă.
3.	Programatorii reprezintă resurse umane în domeniul informaticii și al telecomunicațiilor?	Potrivit Clasificatorului Ocupațiilor din Republica Moldova, funcția de Programator/programatoare se regăsește la codul 251207, respectiv face parte din Grupa de bază 2512 Proiectanți/proiectante de software, care cercetează, analizează și evaluează cerințele pentru aplicațiile informatice existente sau noi și pentru sistemele de operare; proiectează, dezvoltă, testează și întrețin soluțiile software pentru a satisface aceste cerințe. Atribuțiile de bază ale acestora includ: efectuarea cercetărilor, proiectarea și elaborarea sistemelor de software; proiectarea și testarea softurilor; scrierea programelor, elaborarea documentației; elaborarea documentației privind procedura de întreținere a sistemelor de operare utilizate și a aplicațiilor.

- **Concluzie:** La identificarea activităților eligibile urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. În același timp, specific pentru acest gen de activitate se impune corelarea cu Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 11 din 12.11.2021.
- Din perspectiva Clasificatorului Ocupațiilor din Republica Moldova, programatorii reprezintă resurse umane în domeniul informaticii și al telecomunicațiilor, prin urmare serviciile prestate de entitatea-prestator sunt eligibile.

Speța: Entitatea a încheiat cu clientul nerezident (o fabrică care produce ambalaje) un contract care prevede obligația prestatorului de a furniza pentru client operator/operatoare pentru serviciul facturare din cadrul departamentului contabil, munca urmând a fi desfășurată prin IP telefonie și ale sistemelor software ale clientului de la distanță. Reprezintă serviciile prestate de entitate activități eligibile?

Descriere: Conform prevederilor CSPM rev. 2.1, codul 78.30.12 presupune alte servicii de asigurare a resurselor umane, pentru alte categorii de personal din sectorul administrativ. Această subclasă elementară include servicii de management și recrutare de forță de muncă pentru asigurarea personalului pentru birou cum ar fi secretare, funcționari, contabili, dactilografe etc. În acest context se impune necesitatea de a răspunde la următoarele întrebări-cheie:

Nr.	Întrebare	Răspuns
1.	Serviciile sunt prestate prin intermediul computerului, al altor dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program?	Da, serviciile sunt prestate de la distanță prin utilizarea calculatorului și IP telefoniei și a sistemelor software ale clientului-nerezident – care reprezintă mijloc tehnic de comunicare.
2.	Serviciile sunt prestate exclusiv la export?	Da, reieșind din faptul că clientul entității este o persoană juridică nerezidentă.

3.	Operatorii/operatoarele facturare reprezintă personal administrativ pentru client?	Potrivit Clasificatorului Ocupațiilor din Republica Moldova, operatorii/operatoarele facturare se atribuie la codul 431106, respectiv fac parte din grupa de bază 4311 Funcționari/funcționare în servicii de evidență contabilă și financiară. Prin urmare, pentru clientul nerezident – o fabrică care produce ambalaje, operatorii/operatoarele facturare intră la categoria de personal administrativ. Mai mult ca atât, departamentul contabil, pentru o fabrică de producere face parte din administrație entității.
----	--	--

Concluzie: La identificarea activităților eligibile urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. În același timp, specific pentru acest gen de activitate se impune corelarea cu Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 11 din 12.11.2021.

Din perspectiva Clasificatorului Ocupațiilor din Republica Moldova, operatorii/operatoarele facturare fac parte din categoria de personal administrativ, prin urmare serviciile prestate de entitatea-prestator sunt eligibile.

➤ Red flags

▪ Identificarea criteriilor și raportarea corectă a activității 78.30

La identificarea activității eligibile la codul 78.30 urmează să se țină cont de cele 3 acte normative – cerințele Legii 77/2016, CAEM-2 și CSPM rev.2.1. Din perspectiva clasificatoarelor, segregat pe criterii, activitatea 78.30 include 3 subactivități:

- servicii de asigurare a resurselor umane în domeniul informaticii și al telecomunicațiilor (78.30.11);
- servicii de asigurare a resurselor umane pentru alte categorii de personal din sectorul administrativ (78.30.12);
- servicii de asigurare a resurselor umane pentru personalul implicat în procesul de aprovizionare, logistică și în relațiile cu clienții în transportul de marfă.

Adițional, la cele de mai sus se instituie cerința prin care activitatea:

- activitatea este prestată prin intermediul computerului, al altor dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program,
- este prestată exclusiv spre export.

Atât Legea 77/2016, cât și clasificatoarele menționate, nu conțin detalierea sau descrierea a ceea ce reprezintă "alte dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program", În acest sens, dispozitivele electronice și mijloacele tehnice și de program includ o gamă largă de echipamente și tehnologii utilizate pentru activități variate, de la procesare de date și automatizare până la divertisment și educație, cum ar fi: calculatoare și laptopuri, smartphone-uri și tablete, dispozitive IoT (Internet of Things) etc.

La fel, pentru această activitate urmează a fi apreciată întrunirea condiției de "exclusiv spre export". Pentru detalii a se vedea descrierile incluse la activitatea 82.20.

Astfel, orice persoană poate să facă un exercițiu de simulare a eligibilității acestei activități și să clarifice următoarele aspecte:

- modalitatea de documentare a relației de muncă dintre salariații furnizorului și client – cine poartă responsabilitate pentru acești salariați, documentarea angajării, recrutare, raportare, supravegherea sau gestionarea directă a acestora, și etc,
- funcțiile salariaților oferiiți în cadrul serviciului de furnizare a forței de muncă,
- serviciile acoperite de salariații furnizorului implicați în activitate,
- dacă serviciile prestate de salariați intră în domeniul ITC, sectorul administrativ sau reprezintă personal implicat în procesul de aprovizionare, logistică și în relațiile cu clienții în transportul de marfă,
- termenul de prestare a serviciilor de furnizare a forței de muncă
- dacă activitatea este prestată prin intermediul computerului, al altor dispozitive electronice sau mijloace tehnice și de program și care sunt acestea/la ce categorie se încadrează,
- activitatea este prestată exclusiv spre export.

Drept specificație, legiuitorul a menționat expres că anume la activitatea 78.30 se vor raporta serviciile în care sunt utilizate centrele de intermediere telefonică prestate în relațiile cu clienții în procesul de aprovizionare și logistică în transportul de marfă.

În cazul în care rezidentul desfășoară mai multe genuri de activități prevăzute la art. 8 din Lege, inclusiv 82.20, 78.30, activitatea principală a acestuia se va aprecia reieșind din genurile de activități pe care le desfășoară pentru piața locală sau externă (minim 70% din venitul din vânzări conform Articolului 2 din Lege), dar pentru activitățile 82.20, 78.30 venitul din vânzări considerat ca generat din activitatea principală urmează a fi generat în quantum de 100% din export de servicii.

Speță: Pentru o entitate care desfășoară activitate de elaborare de software (codul 62.01 din Articolul 8 din Lege), venitul din vânzări luat în calcul pentru determinarea activității principale poate include venituri din vânzări spre export (55% din total venituri din vânzări) și venitul din vânzări locale (15% din total venituri din vânzări) – în total 70% din venitul din vânzări. În această situație entitatea din speța dată va respecta prevederile Legii. Pentru compania care desfășoară activitate de call-centru (codul 82.20 din Articolul 8 din Lege) și alte activități care nu sunt menționate în Articolul 8 din Lege, aceasta va fi considerată ca eligibilă, doar dacă venitul din vânzări de servicii de call-centru este orientat 100% la export și constituie minim 70% din venitul total de vânzări.

▪ **Funcțiile salariaților implicați în prestarea acestei activități**

Angajații antrenați în prestarea acestor servicii, de regulă, dețin funcții din grupa 24 "Specialiști/specialiste în domeniul administrativ-comercial", cum ar fi contabili/contabile, specialiști/specialiste și consultanți/consultante din domeniul financiar și al investițiilor sau specialiști/specialiste în domeniul resurselor umane și de personal. La fel aici se încadrează funcțiile în domeniul informaticii și al telecomunicațiilor, atribuite la grupa 25 specialiști/specialiste în tehnologia informației și comunicațiilor.

6. Consecințele atribuirii incorecte a activităților desfășurate

Serviciile prestate și activitățile desfășurate de entitate necesită o înțelegere exactă și o analiză în esență (substanță) a acestora, pentru încadrarea și raportarea corectă. Dacă activitățile desfășurate sunt calificate eronat drept activități eligibile, acest fapt poate impacta condiția de 70% din veniturile din vânzări, astfel fiind încălcată cerința de bază aferentă aplicării facilităților fiscale prevăzute de regimul special de impozitare.

Prevederile art. 15 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 și art. 378, alin. (1) din Cod Fiscal, stipulează expres că în situația în care rezidenții nu respectă condițiile de aplicare a facilităților fiscale, obligațiile

acestora față de bugetul public național se recalculează în modul general stabilit, conform regimului standard de impozitare, începând cu perioada fiscală (luna) în care a fost comisă încălcarea. Din punct de vedere practic, încălcarea acestor condiții s-ar materializa în:

- achitarea impozitelor în regim standard, a amenzilor și penalităților aferente;
- eforturi și costuri considerabile privind reconstituirea contabilității în regim standard;
- riscul de constatare a evaziunii fiscale (după caz);
- riscul reputațional al entității și regimului special aplicabil tuturor rezidenților parcului.

Mai jos, se prezintă informația detaliată aferentă sancțiunilor care pot fi aplicate în legătură cu nerespectarea condițiilor de obținere și menținere a statutului de rezident:

Încălcarea	Sanctiunea	Articolul
CODUL FISCAL		
nerespectarea modului de întocmire și de prezentare a dării de seamă fiscale	amendă de la 500 la 1000 de lei pentru fiecare dare de seamă fiscală, dar nu mai mult de 10000 de lei pentru toate dările de seamă fiscale	art. 260, alin. (1)
diminuarea impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, prin prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat a unei dări de seamă fiscale cu informații sau date neveridice	amendă de la 20% la 30% din suma diminuată	art. 261, alin. (4)
eschivarea de la calculul și de la plata impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală	amendă de la 80% la 100% din suma impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii nedeclarate, stabilite în cotă procentuală	art. 261, alin. (5)
neachitarea în termen a obligațiilor fiscale admise la bugetul de stat și bugetele locale	majorare de întârziere 0,0273 ⁷ % per zi	art. 228, alin. (1), (2), (3)
neachitarea în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat	majorare de întârziere 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere	art. 4, Legea nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024
neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală	majorare de întârziere 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere	art. 30, alin. (1), Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare

⁷ la 7 noiembrie 2023, Comitetul Executiv al BNM a aprobat rata de bază la nivel de [4.75%](#)+5 puncte=9,75%, rotunjită pînă la următorul procent întreg=10%, 10%/365 zile=0,0273%

		obligatorie de asistență medicală
încălcarea termenului de achitare a impozitului unic de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației	majorare de întârziere 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere	art. 4, Legea nr. 419/2023 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024
CODUL CONTRAVENȚIONAL		
neachitarea, achitarea tardivă sau achitarea incompletă a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense la care, conform legislației, se calculează primele menționate sau a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, pentru toate temeiurile și felurile de plăți la care, conform legislației, se calculează contribuțiile menționate	amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere	art. 301 ¹ , alin. (3)
CODUL PENAL		
evaziunea fiscală prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal:	depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei > se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate	art. 244, alin. (1)
	depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei > se pedepsește cu amendă în mărime de la 13000 la 20000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa	art. 244, alin. (2), b)

	anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice	
--	--	--

CAEM-2

62.01 Activități de realizare a software-ului la comandă (software orientat client)

Această clasă include activitățile de scriere (programare), modificare, testare și asistență privind produsele software. Această clasă include:

proiectarea structurii și conținutului și/sau scrierea codului de calculator necesar pentru a crea și implementa:

- sisteme software
- aplicații software
- baze de date
- pagini web
- adaptarea software-ului potrivit cerințelor specifice, adică modificarea și configurarea unei aplicații existente astfel încât devine compatibilă și funcțională, potrivit mediului sistemului informatic al clientului

Această clasă exclude:

- publicarea pachetelor de programe, vezi 58.29
- transpunerea sau adaptarea software-ului nespecializat pentru o anumită piață, pe cont propriu, vezi 58.29
- planificarea și proiectarea sistemelor de calcul electronic ce integrează echipament, software și tehnologii de comunicații, chiar dacă software-ul furnizat este o componentă integrantă, vezi 62.02

Înapoi

CSPM rev. 2.1

62.01 Servicii de programare informatică

62.01.1 Servicii de proiectare și dezvoltare TI

62.01.11 Servicii de proiectare și dezvoltare TI pentru aplicații

Această subclasă elementară include:

- servicii de proiectare a structurii și/sau scriere a codului computerului, inclusiv actualizări și patch-uri, necesare pentru crearea și/sau implementarea unei aplicații software, cum ar fi:

- proiectarea structurii și conținutului unei pagini web și/sau scrierea codului informatic necesar creării și implementării unei pagini web
- proiectarea structurii și conținutului unei baze de date și/sau scrierea codului informatic necesar creării și implementării unei baze de date (depozit de date)
- proiectarea structurii și scrierea codului computerului, după cum este necesar pentru a proiecta și dezvolta o aplicație software personalizată, altele decât programarea pentru site-uri web, baze de date sau integrarea software-ului pachet
- personalizarea și integrarea, adaptarea (modificarea, configurarea etc.) și instalarea unei aplicații existente astfel încât aceasta să fie funcțională în mediul sistemului informatic al clienților

Această subclasă elementară exclude:

- contracte de servicii în care proiectarea și dezvoltarea unei pagini web este combinată cu găzduirea paginii web, vezi 63.11.13
- contracte de servicii în care proiectarea și dezvoltarea aplicației este combinată cu găzduirea și gestionarea aplicației în mod continuu, vezi 63.11.19

- contracte de servicii în care proiectarea și dezvoltarea unei baze de date este combinată cu gestionarea continuă a stocurilor de date, vezi 63.11.19
- 62.01.12 Servicii de proiectare și dezvoltare TI pentru rețele și sisteme
Această subclasă elementară include:
- proiectarea, dezvoltarea și implementarea rețelelor clienților precum intranet-uri, extranet-uri și rețele private virtuale
  - servicii de proiectare și dezvoltare de securitate a rețelei, de ex. proiectarea, dezvoltarea și implementarea de software, hardware și proceduri pentru a controla accesul la date și programe și pentru a permite schimbul de informații în siguranță într-o rețea
- Această subclasă elementară exclude:
- contracte de servicii la care acest serviciu este inclus cu gestionarea zilnică a rețelei clientului, vezi 62.03.12
- 62.01.2 Programe de calculator originale
Această subclasă elementară include:
- proprietate intelectuală cu drepturi de autor produsă fără contract pentru vânzarea totală (adică cu toate drepturile de proprietate aferente)
  - proprietăți intelectuale de vânzare care sunt protejate implicit sau explicit prin drepturi de autor (de exemplu, software de calculator)
- Această subclasă exclude:
- software produs sub contract pentru terți, vezi 62.01.11
  - servicii de comerț cu ridicata și cu amănuntul de software, vezi 46.14.11, 46.51.10, 47.00.31
- 62.01.21 Originale de jocuri pe computer
Această subclasă elementară include:
- proprietate intelectuală cu drepturi de autor produsă fără contract pentru vânzarea totală (adică cu toate drepturile de proprietate aferente)
  - proprietăți intelectuale de vânzare care sunt protejate implicit sau explicit de drepturi de autor (de exemplu, software pentru jocuri pe calculator)
- 62.01.29 Alte originale de programe de calculator
Această subclasă elementară include:
- proprietate intelectuală cu drepturi de autor produsă fără contract pentru vânzarea totală (adică cu toate drepturile de proprietate aferente);
  - proprietăți intelectuale de vânzare care sunt protejate implicit sau explicit prin drepturi de autor (de exemplu, alte programe de calculator)

Înapoi

Această clasă include:

- editarea jocurilor pe calculator pentru toate platformele.

[Înapoi](#)

CSPM rev. 2.1

58.2 Servicii de editare de software

58.21 Servicii de editare a jocurilor pe calculator

58.21.1 Jocuri pe calculator pe suport fizic

58.21.10 Jocuri pe calculator pe suport fizic

58.21.2 Jocuri pe calculator descărcabile de pe internet

58.21.20 Jocuri pe calculator descărcabile de pe internet

Această subclasă elementară include:

- fișiere electronice ce conțin jocuri pe calculator care pot fi descărcate și stocate pe un dispozitiv local

58.21.3 Jocuri online

58.21.30 Jocuri online

Această subclasă elementară include:

- furnizarea de jocuri destinate a fi jucate pe Internet, cum ar fi:

- jocuri RPG
- jocuri de strategie
- jocuri de acțiune
- jocuri de cărți
- jocuri pentru copii

Plata poate fi efectuată pe bază de abonament sau pay-per-play.

Această subclasă elementară exclude:

- servicii ale jocurilor de noroc on-line, vezi 92.00.14

58.21.4 Servicii de acordare a licențelor privind dreptul de utilizare a jocurilor pe calculator

58.21.40 Servicii de acordare a licențelor privind dreptul de utilizare a jocurilor pe calculator

Această subclasă elementară include:

- servicii de licențiere pentru dreptul de a reproduce, distribui sau include programe informatice și materiale auxiliare pentru jocuri pe calculator

Această subclasă elementară exclude:

- servicii de achiziționare a drepturilor de autor și de publicare, vezi diviziunea 58

- pachete de programe pe suporturi fizice, vezi 58.2

- licențe limitate pentru utilizatorii finali, ca parte a pachetelor de programe, vezi 58.2

[Înapoi](#)

CAEM-2

58.29 Alte servicii de editare de software

Această clasă include editarea de produse software finale de utilizare generală, inclusiv traducerea sau adaptarea pe cont propriu pentru o anumită piață a software-ului de utilizare generală:

- sisteme de operare
- aplicații pentru întreprinderi și alte aplicații

Această clasă exclude :

- reproducerea de produse software, vezi 18.20
- vânzarea cu amănuntul de programe software de utilizare generală, vezi 47.41
- producția de software neasociată cu editarea, inclusiv transpunerea sau adaptarea software-ului nespecializat pentru o anumită piață, pe bază de tarif sau contract, vezi 62.01
- furnizarea on-line de programe software (găzduirea de aplicații și servicii de furnizare a acestora), vezi 63.11

Înapoi

CSPM rev. 2.1

58.29 Alte servicii de editare de software

58.29.1 Software de sistem pe suport fizic

58.29.11 Sisteme de operare pe suport fizic

Această subclasă elementară include:

- programe de bază, care fac legătura între interfață și periferice, planificarea de sarcini, alocarea de spațiu de stocare și prezintă o interfață implicită pentru utilizator, atunci când aplicația nu funcționează.

Include toate sistemele de operare pentru clienți și rețea.

58.29.12 Programe de rețea pe suport fizic

Această subclasă elementară include:

- programe care sunt utilizate pentru a controla, monitoriza, administra și comunica cu sisteme de operare, rețele, servicii de rețea, baze de date, aplicații de stocare și aplicații pentru rețea într-o manieră integrată și de cooperare prin intermediul unei rețele de la o locație centrală

Sunt incluse toate programele de management a rețelei, programele pentru server, programele de securitate și criptare etc.

58.29.13 Programe de administrare a bazelor de date, pe suport fizic

Această subclasă elementară include:

- colecții / seturi de programe software care permit stocarea, modificarea și extragerea de informații dintr-o bază de date.

Există multe tipuri diferite de programe de management a bazei de date, mergând de la mici sisteme care rulează pe computere la cele mai mari care rulează pe calculatoare de mare viteză și capacitate de stocare.

58.29.14 Software pentru dezvoltatori și limbaje de programare pe suport fizic

Această subclasă elementară include:

- programe utilizate pentru dezvoltarea și / sau crearea de programe de calculator
- programe ce ajută la dezvoltarea profesională în proiectarea, dezvoltarea și implementarea unei game variate de soluții și de sisteme software

58.29.2 Aplicații pe suport fizic

- 58.29.21 Aplicații comerciale și de uz privat generale, pe suport fizic
Această subclasă elementară include:
- programe utilizate pentru afaceri pentru a îmbunătăți productivitatea sau utilizate la domiciliu, pentru divertisment sau pentru scopuri educative.
Sunt incluse aplicații de birou, cum ar fi procesoare de texte, foile de calcul, baze de date simple; aplicații grafice; programe de management de proiect, programe de pregătire pe bază de calculator etc.
- 58.29.29 Alte aplicații pe suport fizic
Această subclasă elementară include:
- software de aplicații intersectoriale, adică software care este conceput pentru a îndeplini și/sau gestiona o anumită funcție sau proces de afaceri care nu este unic pentru o anumită industrie.
Include software profesional de contabilitate, managementul resurselor umane, software de gestionare a relațiilor cu clienții, software pentru sistemul de informații geografice, software pentru design de pagini web/site web etc.
- software de aplicație pentru piața verticală, adică software care îndeplinește o gamă largă de funcții de afaceri pentru o anumită industrie, cum ar fi producția, comerțul cu amănuntul, îngrijirea sănătății, inginerie, restaurante etc.
- software utilitare, adică un mic program de calculator care îndeplinește o sarcină foarte specifică, cum ar fi programe de compresie, antivirus, motoare de căutare, font, vizualizatoare de fișiere și software de recunoaștere a vocii (utilitățile diferă de alte aplicații software în ceea ce privește dimensiunea, costul și complexitate)
- software aplicativ n.c.a.
- 58.29.3 Descărcare de programe
Această subclasă include:
- fișiere electronice care conțin programe software ce pot fi descărcate și stocate pe un dispozitiv local pentru o execuție / instalare ulterioară
- 58.29.31 Descărcare de software de sistem
Această subclasă include:
- fișiere electronice care conțin programe software ce pot fi descărcate și stocate pe un dispozitiv local pentru o execuție / instalare ulterioară
- 58.29.32 Descărcare de aplicații
Această subclasă include:
- fișiere electronice care conțin aplicații software care pot fi descărcate și stocate pe un dispozitiv local pentru o execuție/instalare ulterioară
- 58.29.4 Programe online
- 58.29.40 Programe online
Această subclasă elementară include:
- programe de calculator care sunt destinate a fi executate on-line
Această subclasă elementară exclude:
- jocuri on-line, vezi 58.21.30
- produse software ce pot fi descărcate on-line, vezi 58.29.3
- servicii ale jocurilor de noroc on-line, vezi 92.00.14
- 58.29.5 Servicii de acordare a licențelor privind dreptul de utilizare a programelor de calculator
- 58.29.50 Servicii de acordare a licențelor privind dreptul de utilizare a programelor de calculator
Această subclasă elementară include:
- servicii de licențiere pentru dreptul de a reproduce, de a distribui sau de a încorpora programe de calculator, materiale auxiliare pentru sisteme și aplicații software. Acestea se aplică la diferite niveluri de drepturi de licențiere:

- drepturi de a reproduce și distribui programe de calculator
- drepturi de utilizare a unor componente software pentru crearea și includerea în alte produse software

Această subclasă elementară exclude:

- licențe limitate pentru utilizatorii finali, ca parte a software-ului, vezi 58.29.1-58.29.4

Înapoi

CAEM-2

62.03 Activități de management (gestiune și exploatare) a mijloacelor de calcul

Această clasă include: activități de management și exploatare a sistemelor de calculatoare ale clienților și/sau a mijloacelor (centrelor) de prelucrare a datelor, precum și serviciile anexe pentru acestea.

CSPM rev. 2.1

62.03 Servicii de gestionare a echipamentului informatic

62.03.1 Servicii de gestionare a echipamentului informatic

62.03.11 Servicii de administrare a rețelelor

Această subclasă elementară include:

- servicii de administrare și monitorizare a rețelelor de comunicare și a hardware-ului conectat la rețea și de colectare a informațiilor statistice legate de capacitate și utilizare pentru administrarea și reglarea traficului de rețea

Sunt incluse de asemenea gestionarea la distanță la sistemelor de securitate sau furnizarea de servicii legate de securitate.

62.03.12 Servicii de gestionare a sistemelor informatice

Această subclasă elementară include:

- furnizarea de servicii de gestionare și de exploatare cotidiană a sistemului informatic al clientului

Înapoi

Această clasă include asigurarea infrastructurii pentru serviciile de găzduire a paginilor web, de prelucrare a datelor și activități conexe. Sunt incluse activități specializate de găzduire, cum ar fi găzduirea paginilor web, servicii de streaming (organizare fluxuri) sau găzduire de aplicații. Activitățile de prelucrare a datelor includ prelucrarea completă și elaborarea de rapoarte specializate pe baza datelor furnizate de către clienți sau asigurarea prelucrării automate a datelor și servicii de introducere a datelor, inclusiv activități de rulare a bazei de date (executare funcțiuni).

Această clasă exclude: activitățile unde furnizorul folosește computerul doar ca un instrument de lucru (unealtă) sunt clasificate potrivit naturii serviciilor furnizate.

Înapoi

CSPM rev. 2.1

63.11

Servicii de prelucrare a datelor, găzduire și servicii conexe

63.11.1

Servicii de prelucrare a datelor, găzduire, servicii legate de aplicații și alte infrastructuri informatice

63.11.11

Servicii de prelucrare a datelor

Această subclasă elementară include:

- servicii de procesare completă a datelor și de pregătirea a rapoartelor specializate pornind de la datele furnizate de clienți; servicii de procesare și de introducere automată a datelor, inclusiv servicii de gestiune a bazelor de date

63.11.12

Servicii de găzduire de pagini web

Această subclasă elementară include:

- furnizarea infrastructurii pentru găzduirea paginilor web ale clienților și a fișierelor similare, într-o locație ce asigură o conexiune sigură și rapidă la Internet, care poate fi:

- stocarea este limitată la un singur server, cu capacitate partajată sau nu, fără ca furnizorii de servicii să gestioneze sau să integreze aplicațiile software (programele găzduite pe server rămân la responsabilitatea clientului și nivelul serviciilor garantate este standardizat și limitat în funcție de domeniul lor)
- pachet de servicii care cuprinde găzduirea și administrarea paginilor web și a aplicațiilor conexe

O caracteristică importantă a acestui tip de serviciu este promisiunea unui site și a unei conexiuni la Internet sigure și fiabile, ce poate fi rapid dimensionată pentru a ține cont de variațiile de utilizare. Adesea, consultanța, personalizarea și integrarea sistemului sunt incluse în ofertă. Aplicațiile privesc în general comerțul electronic și permit crearea de magazine on-line, coșuri de cumpărături virtuale și cataloage cu caracteristici avansate și complexe, cum sunt: servicii de prelucrare și executare a comenzilor, aprovizionare, facturare, prelucrarea tranzacțiilor, gestionarea clienților, baze de date și integrarea și migrarea depozitelor de date.

63.11.13

Furnizare de servicii aplicative

Această subclasă elementară include:

- furnizarea de aplicații software închiriate de la un sistem informatic centralizat, găzduit și administrat:

- cu integrarea sistemelor și infrastructura clientului (adesea, serviciile de consultanță, personalizare și integrare a sistemului sunt incluse cu găzduirea și gestionarea aplicației)
- fără personalizare și integrare cu alte aplicații ale clientului (aplicațiile sunt de obicei accesate prin World Wide Web. Un exemplu obișnuit este reprezentat de aplicațiile software de tip office)

63.11.19

Alte servicii de furnizare de infrastructuri TI și găzduire

Această subclasă elementară include:

- servicii de găzduire, de exemplu furnizarea de spații în cadrul unor facilități securizate pentru instalarea de servere și platforme (serviciile includ furnizarea spațiului pentru echipamentele hardware și software ale clienților, conectarea la Internet și alte rețele de comunicații și monitorizarea curentă a serverelor.

Clienții sunt responsabili de gestionarea sistemului de operare, de hardware și de software)

- servicii de stocare de date, ca de exemplu servicii de gestionare și administrare a depozitelor de date și de gestionare a datelor de rezervă

- servicii de administrare a datelor, ca de exemplu gestionarea și administrarea continuă a datelor precum și a resurselor organizaționale (serviciile pot include modelarea datelor, mobilizarea datelor, raționalizarea datelor, exploatarea datelor și arhitecturii de sistem)

63.11.2

Timpi sau spații publicitare pe internet

63.11.20

Timpi sau spații publicitare pe internet

Această subclasă elementară exclude:

- spațiu publicitar în cărți de internet, ziare, reviste și periodice, vezi 58.11.42, 58.13.32, 58.14.32

- Spații de publicitate pe internet în portaluri web, vezi 63.12.20

Înapoi

CAEM-2

63.12 Activități ale portalurilor web

Această clasă include:

- operarea site-urilor web care folosesc un motor de căutare pentru a genera și întreține bazele de date extensibile cu adrese Internet, într-un format ușor de căutat
- operarea altor site-uri web care acționează ca portaluri pentru Internet, cum sunt site-urile media care oferă un conținut actualizat periodic.

Această clasă exclude:

- activitatea de editare a cărților, ziarelor, jurnalelor pe Internet, vezi diviziunea 58
- activitatea de difuzare a programelor pe Internet, vezi diviziunea 60

Înapoi

CSPM rev. 2.1

63.12 Servicii de portaluri web

63.12.1 Conținuturi de portaluri web

63.12.10 Conținuturi de portaluri web

Această subclasă elementară include:

- conținuturi furnizate pe portalurile de căutare a paginilor web, ca de exemplu baze de date extensibile ce conțin adrese și conținuturi, într-un format ușor de căutat

Această subclasă elementară exclude:

- publicarea on-line de anuare și liste de adrese, vezi 58.12.20

63.12.2 Spațiu publicitar pe internet pe portaluri web

63.12.20 Spațiu publicitar pe internet pe portaluri web

Această subclasă elementară exclude:

- spațiu sau timp publicitar în Internet, vezi 63.11.20

Înapoi

Această clasă include planificarea și proiectarea sistemelor de calculatoare ce integrează hardware, software și tehnologii de comunicații. Serviciile de consultanță pot include și activitatea de pregătire a utilizatorilor.

Înapoi

CSPM rev. 2.1

62.02

Servicii de consultanță în domeniul computerelor

Această clasă exclude:

- contracte de servicii în care consilierea este combinată cu proiectarea și dezvoltarea unei soluții informatice (site web, bază de date, aplicație specifică, rețea etc.), vezi servicii de proiectare IT corespunzătoare;
- consiliere cu privire la aspecte legate de strategia de afaceri, cum ar fi consiliere privind dezvoltarea unei strategii de comerț electronic, a se vedea 70.22.11

62.02.1

Servicii de consultanță în probleme de hardware

62.02.10

Servicii de consultanță în probleme de hardware

Această subclasă elementară include:

- servicii de consiliere IT cu privire la probleme legate de hardware, cum ar fi consiliere în chestiuni legate de cerințele de hardware și de achiziții de materiale informatice
- acordarea rapoartelor de expertiză referitor la materialele informatice (hardware)
- servicii combinate de evaluare a cerințelor informatice ale unei organizații, de consiliere privind achiziționarea de hardware și software, dezvoltare a specificațiilor de sistem și de punere în funcțiune a noului sistem
- servicii de integrare a sistemelor informatice, ca de exemplu analiza sistemului informatic curent al clientului și a nevoilor actuale și viitoare, achiziționarea de noi echipamente și software, integrarea noilor și vechilor sisteme de componente pentru a crea un nou sistem integrat.

62.02.2

Servicii de consultanță în probleme de sisteme și programe de calculator

62.02.20

Servicii de consultanță în probleme de sisteme și programe de calculator

Această subclasă elementară include:

- furnizarea de consiliere sau opinie de specialitate pe probleme IT legate de sistemele IT și software-ul, cum ar fi:
  - consultanță în probleme legate de cerințele programelor și de achiziția lor
  - consultanță în probleme legate de sistemele de securitate

62.02.3

Servicii de asistență tehnică TI

62.02.30

Servicii de asistență tehnică TI

Această subclasă elementară include furnizarea de expertiză tehnică pentru a rezolva probleme pe care clienții le întâmpină în utilizarea de software, hardware sau a întregului sistem informatic, cum ar fi:

- furnizarea de asistență pentru clienți la utilizarea sau depanarea produsului software
- servicii de upgrade
- furnizarea de asistență pentru clienți la utilizarea sau depanarea hardware-ului, inclusiv testarea și curățarea la intervale regulate și la repararea echipamentului informatic
- asistență tehnică la transferul sistemului informatic al clienților la o nouă locație
- furnizarea de asistență clienților la utilizarea sau depanarea hardware-ului și software-ului, când sunt combinate

- furnizarea de expertiză tehnică pentru a rezolva probleme particulare pe care clienții le întâlnesc la utilizarea sistemului informatic, cum ar fi servicii de audit sau de evaluare a operațiunilor informatice, fără furnizarea de consiliere sau acțiuni de monitorizare, inclusiv auditarea, evaluarea și documentarea unui server, a unei rețele sau a unui proces referitor la componente, capabilități, performanța sau securitate

Această subclasă elementară exclude:

- servicii de recuperare a informațiilor din calculatoare, în caz de dezastru, vezi 62.09.20

Înapoi

CAEM-2

62.09 Alte activități de servicii privind tehnologia informației

Această clasă include alte activități privind tehnologia informației și activități anexe care nu sunt clasificate în altă parte, cum ar fi:

- servicii de recuperare a informațiilor din calculatoare în caz de dezastru
- instalarea calculatoarelor personale
- servicii de instalare a software

Această clasă exclude:

- instalarea calculatoarelor de mare viteză și capacitate de stocare (mainframe) și a echipamentelor similare, vezi 33.20
- programe pentru calculator, vezi 62.01
- consultanță privind calculatoarele, vezi 62.02
- activități de management a mijloacelor de calcul, vezi 62.03
- prelucrarea datelor și administrarea paginilor web, vezi 63.11

Înapoi

CSPM rev. 2.1

62.09 Alte servicii în domeniul tehnologiei informațiilor și computerelor

62.09.1 Servicii de instalare a computerelor și perifericelor

62.09.10 Servicii de instalare a computerelor și perifericelor

Această subclasă elementară exclude:

- servicii de instalare a calculatoarelor de mare viteză și capacitate de stocare, vezi 33.20.39

62.09.2 Alte servicii în domeniul tehnologiei informației și computerelor n.c.a.

62.09.20 Alte servicii în domeniul tehnologiei informației și computerelor n.c.a.

Această subclasă elementară include:

- servicii de recuperare a datelor și anume, recuperarea datelor unui client de pe un hard-disk sau de pe alt dispozitiv de stocare deteriorat sau instabil, furnizarea de echipament informatic de rezervă și duplicarea programelor pe un site distinct ce permite clientului reinstalarea regulată a datelor pentru a relua și continua operațiile informatice curente, în caz de dezastru cum ar fi un incendiu sau o inundație

- servicii de instalare de software

- alte servicii de întreținere a sistemelor informatice, n. c. a.

Această subclasă elementară exclude:

- servicii de programare informatică, vezi 62.01.1

- servicii de consultanță în tehnologia informației, vezi 62.02

- servicii de prelucrare și de găzduire a datelor, vezi 63.11.1

Înapoi

CAEM-2

85.59 Alte forme de învățământ n.c.a.

Această clasă include:

- învățământul care nu poate fi încadrat într-unul din clasele CAEM 85.10-85.53
- servicii ale conducătorilor academici
- centre de învățământ ce oferă cursuri terapeutice
- cursuri de verificare a cunoștințelor profesionale
- pregătirea în domeniul limbilor străine și al dobândirii abilităților de conversație
- instruirea în domeniul calculatoarelor
- instruire de religie

Această clasă include de asemenea:

- pregătirea salvamarilor și a salvamontiștilor
- instruirea în metode de supraviețuire
- instruirea în oratorie
- instruirea în citire rapidă etc.

Această clasă exclude:

- programe de alfabetizare pentru adulți, vezi 85.20
- învățământul secundar general, vezi 85.31
- învățământul secundar tehnic și profesional, vezi 85.32
- învățământul superior, vezi 85.4

Înapoi

CSPM rev. 2.1

85.59 Alte servicii educaționale n.c.a.

85.59.1 Alte servicii educaționale n.c.a.

Aceasta subclasă exclude:

- servicii furnizate de școli academice, colegii, universități sau alte instituții de învățământ, care eliberează diploma asemănătoare, vezi 85.2-85.4, în funcție de nivelul de învățământ

85.59.12 Servicii prestate în școli cu profil TI

Aceasta subclasă elementară include:

- servicii de instruire în domeniul calculatoarelor

Înapoi

CAEM-2

72.19

Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie

Această clasă include:

cercetare-dezvoltare experimentală în științe naturale și inginerie, altele decât cercetarea și dezvoltarea experimentală biotehnologică:

- cercetare-dezvoltare în științe naturale
- cercetare-dezvoltare în inginerie și tehnologie
- cercetare-dezvoltare în științele medicale
- cercetare-dezvoltare în științele agricole
- cercetare-dezvoltare interdisciplinară, predominantă în științe naturale și inginerie

Înapoi

CSPM rev. 2.1

72.19 Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în alte domenii ale științelor naturii și ingineriei

72.19.1 Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul științelor fizice
Această subclasă elementară include:

CSPM rev.2	CSPM 2.1
– servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în matematică (72.19.11); <i>Potrivit Tabelului de transfer de la CSPM Rev. 2 la CSPM rev. 2.1, serviciul 72.19.11 a fost atribuit la 72.19.61; 72.19.62; 72.19.63</i>	72.19.61 Servicii de cercetare fundamentală în alte domenii ale științelor naturii 72.19.62 Servicii de cercetare aplicată în alte domenii ale științelor naturii 72.19.63 Servicii de dezvoltare experimentală în alte domenii ale științelor naturii
– servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în calculatoare și științe informatice (72.19.12); <i>Potrivit Tabelului de transfer de la CSPM Rev. 2 la CSPM rev. 2.1, serviciul 72.19.12 a fost atribuit la 72.19.61; 72.19.62; 72.19.63</i>	72.19.61 Servicii de cercetare fundamentală în alte domenii ale științelor naturii 72.19.62 Servicii de cercetare aplicată în alte domenii ale științelor naturii 72.19.63 Servicii de dezvoltare experimentală în alte domenii ale științelor naturii
– servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în fizică (72.19.13); <i>Potrivit Tabelului de transfer de la CSPM Rev. 2 la CSPM rev. 2.1 72.19.13 a fost atribuit la 72.19.11; 72.19.12; 72.19.13</i>	72.19.11 Servicii de cercetare fundamentală în domeniul științelor fizice 72.19.12 Servicii de cercetare aplicată în domeniul științelor fizice 72.19.13 Servicii de dezvoltare experimentală în domeniul științelor fizice
– servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în nanotehnologie (72.19.21);	72.19.31 Servicii de cercetare fundamentală în domeniul tehnologiei și ingineriei, cu excepția biotehnologiei

<p><i>Potrivit Tabelului de transfer de la CSPM Rev. 2 la CSPM rev. 2.1, serviciul 72.19.21 a fost atribuit la 72.19.31; 72.19.32; 72.19.33</i></p>	<p>72.19.32 Servicii de cercetare aplicată în domeniul tehnologiei și ingineriei, cu excepția biotehnologiei</p> <p>72.19.33 Servicii de dezvoltare experimentală în domeniul tehnologiei și ingineriei, cu excepția biotehnologiei</p>
<p>– alte servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în inginerie și tehnologie, cu excepția biotehnologiei (72.19.29);</p> <p><i>Potrivit Tabelului de transfer de la CSPM Rev. 2 la CSPM rev. 2.1, serviciul 72.19.29 a fost atribuit la 72.19.31; 72.19.32; 72.19.33</i></p>	<p>72.19.31 Servicii de cercetare fundamentală în domeniul tehnologiei și ingineriei, cu excepția biotehnologiei</p> <p>72.19.32 Servicii de cercetare aplicată în domeniul tehnologiei și ingineriei, cu excepția biotehnologiei</p> <p>72.19.33 Servicii de dezvoltare experimentală în domeniul tehnologiei și ingineriei, cu excepția biotehnologiei</p>
<p>– servicii de cercetare și dezvoltare a proiectelor originale în științe naturale și inginerie, cu excepția biotehnologiei (72.19.50);</p> <p><i>Potrivit Tabelului de transfer de la CSPM Rev. 2 la CSPM rev. 2.1, serviciul 72.19.50 a fost atribuit la 72.19.70.</i></p>	<p>72.19.70 Proiecte originale de cercetare și dezvoltare în alte domenii ale științelor naturii și ingineriei</p>

[Înapoi](#)

Această clasă include cercetare-dezvoltare în biotehnologie:

- cercetare-dezvoltare experimentală în domeniul ADN/ARN-ului: farmaco-geomică, cercetare genetică, inginerie genetică, ordonare/sinteza/amplificare a ADN/ARN-ului, etc.
- cercetare-dezvoltare experimentală în domeniul proteinelor și a altor molecule: ordonarea/sinteza/ingineria proteinelor și peptidelor (inclusiv moleculele de hormoni), perfecționarea metodelor de transmitere a moleculelor pentru medicamente, proteomică, izolarea și purificarea proteinelor, semnalizarea și identificarea celulelor receptoare
- cercetare-dezvoltare experimentală asupra culturilor și ingineriei celulelor și țesuturilor:
  - culturi de celule/țesuturi, ingineria țesutului celular (inclusiv ingineria biomedicală și a țesutului scheletului), fuziunea celulară, vaccinuri/stimulenți imunitari, manipularea embrionilor
- cercetare-dezvoltare experimentală asupra proceselor biotehnologice: fermentarea folosind bioreactori, bioprelucrarea, biosolubilizarea, bioalbirea, biodesulfurizarea, bioremedierea, biofiltrare și fitoremedierea
- cercetare-dezvoltare experimentală asupra genelor și vectorilor ARN: terapie genetică, vectori virali
- cercetare-dezvoltare experimentală în domeniul bioinformaticii: construcții de baze de date în geomică, ordonare de proteine, procese complexe de modelare biologică, inclusiv sisteme biologice
- cercetare-dezvoltare experimentală în domeniul nanobiotehnologiei: unelte și procese nano/microfabricație folosite la construcția de dispozitive pentru studierea biosistemelor și aplicațiilor în medicație, diagnostice etc.

Înapoi

CSPM rev. 2.1

72.11

Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul biotehnologiei

72.11.1

Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul biotehnologiilor legate de sănătate

Această subclasă include servicii de cercetare și dezvoltare experimentală privind organismele vii, produse și modele ale acestora constând în modificarea materiei vii sau moarte în scopul dobândirii de cunoștințe sau de realizare de bunuri și/sau servicii

Sunt incluse:

- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul AND-ului:
  - genomica, farmaco-genetica, geneprobe, ordonar/sinteza/amplificare a AND-ului, inginerie genetică
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul proteinele și moleculelor (blocuri funcționale):
  - ordonarea / sinteza/ingineria proteinelor și peptidelor , ingineria lipidelor/proteinelor/Glyco , proteomica, hormoni și factori de creștere, receptori celulari / semnalizare / feromoni
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală asupra culturii și ingineriei celulelor și țesuturilor:
  - culturi de celule / țesuturi, ingineria țesutului celular, hibridizării, fuziune celulară, vaccinuri / stimulente imunitari, manipularea embrionilor
- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală asupra proceselor biotehnologice:

	<ul style="list-style-type: none"> • fermentarea folosind bioreactori, bioprelucrare, biodesulfurizarea, bioalbirea, bioremedierea, biosolubizarea, biofiltrarea
	- servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul suborganismelor celulare:
	<ul style="list-style-type: none"> • terapie de gene, vectori virali
72.11.11	Servicii de cercetare fundamentală în domeniul biotehnologiilor legate de sănătate
72.11.12	Servicii de cercetare aplicată în domeniul biotehnologiilor legate de sănătate
72.11.13	Servicii de dezvoltare experimentală în domeniul biotehnologiilor legate de sănătate
72.11.2	Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul biotehnologiilor ambientale și industriale
72.11.21	Servicii de cercetare fundamentală în domeniul biotehnologiilor ambientale și industriale
72.11.22	Servicii de cercetare aplicată în domeniul biotehnologiilor ambientale și industriale
72.11.3	Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul biotehnologiilor agricole
72.11.31	Servicii de cercetare fundamentală în domeniul biotehnologiilor agricole
72.11.32	Servicii de cercetare aplicată în domeniul biotehnologiilor agricole
72.11.33	Servicii de dezvoltare experimentală în domeniul biotehnologiilor agricole
72.11.4	Proiecte originale de cercetare și dezvoltare în domeniul biotehnologiei
72.11.40	Proiecte originale de cercetare și dezvoltare în domeniul biotehnologiei

[Înapoi](#)

CAEM-2

26.11 Fabricarea componentelor electronice (module)

Această clasă include fabricarea de semiconductori și alte componente pentru instalații electronice.

Această clasă include:

- fabricarea de condensatoare electronice
- fabricarea de rezistori electronici
- fabricarea de microprocesoare
- fabricarea de tuburi electronice
- fabricarea de conectori electronici
- fabricarea de microansambluri cu circuite imprimate neizolate
- fabricarea de circuite integrate (analogice, digitale sau hibride)
- fabricarea de diode, tranzistori și dispozitive semiconductoare similare
- fabricarea de inductori (de exemplu bobine de impedanță, transformatoare), de tipul componentelor electronice
- fabricarea cristalelor și ansamblelor de cristale electronice
- fabricarea de solenoizi, comutatoare și traductori pentru aplicații electronice
- fabricarea de circuite imprimate semiconductoare, finisate sau semi-finisate
- fabricarea componentelor pentru ecrane/display-uri (plasmă, polimeri, LCD)
- fabricarea diodelor emițătoare de lumină (LED)
-

Această clasă include de asemenea:

- fabricarea de cabluri pentru imprimante, cabluri de monitor, cabluri USB, conectori diverși, etc.

Această clasă exclude:

- tipărirea "cartelelor inteligente (cardurilor smart)", vezi 18.12
- fabricarea ecranelor pentru calculatoare și televizor, vezi 26.20, 26.40
- fabricarea de modemuri (echipament de transmisie), vezi 26.30
- fabricarea de tuburi de raze X și a dispozitivelor similare de radiații vezi 26.60
- fabricarea de echipamente și instrumente optice, vezi 26.70
- fabricarea de dispozitive similare pentru aplicații electrice, vezi 27
- fabricarea de startere, vezi 27.11
- fabricarea de relee electrice, vezi 27.12
- fabricarea dispozitivelor de conexiune a cablurilor electrice, vezi 27.33
- fabricarea de echipamente complete este clasificată în altă parte, în baza clasificării întregului echipament.

[Înapoi](#)

CSPM rev. 2.1

26.11 **Componente electronice**

- 26.11.1 Lămpi, tuburi și valve electronice cu catod cald, cu catod rece sau cu fotocatod, inclusiv tuburi catodice
Această subclasă elementară de asemenea include:
- tuburi catodice
- 26.11.11 Tuburi catodice pentru receptoare de televiziune; tuburi pentru camere de televiziune; alte tuburi catodice
- 26.11.12 Magnetroane, clistroane, tuburi cu microunde și alte tuburi cu supape electronice
- 26.11.2 Diode și tranzistoare
- 26.11.21 Diode; tranzistoare; tiristoare, diace și triace
- 26.11.22 Dispozitive semiconductoare; diode luminescente; cristale piezoelectrice montate; părți ale acestora
- 26.11.3 Circuite electronice integrate
- 26.11.30 Circuite electronice integrate
- 26.11.4 Părți de valve și tuburi electronice și alte componente electronice n.c.a.
- 26.11.40 Părți de valve și tuburi electronice și alte componente electronice n.c.a.
- 26.11.5 Circuite imprimate care conțin doar elemente conductoare și de contact
- 26.11.50 Circuite imprimate care conțin doar elemente conductoare și de contact
- 26.11.9 Servicii legate de fabricația circuitelor electronice integrate; operații subcontractate care fac parte din procesul de fabricație a componentelor electronice
- 26.11.91 Servicii legate de producerea circuitelor electronice integrate
Această subclasă elementară include:
- servicii de montare a microasamblurilor pe circuite imprimate
- 26.11.99 Operații subcontractate care fac parte din procesul de fabricație a componentelor electronice

[Înapoi](#)

CAEM-2

59.12 Activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune

Această clasă include activități de post producție, cum ar fi: redactarea, transferurile de pe film pe casete, titrarea, subtitrarea grafică produsă pe calculator, animația și efectele speciale, dezvoltarea și procesarea filmelor cinematografice. Este inclusă aici și activitatea laboratoarelor de filme cinematografice și activitățile laboratoarelor speciale, pentru filmele de desene animate. Această clasă include de asemenea: activitățile arhivelor de filme, etc.

Această clasă exclude:

- copierea de filme (cu excepția reproducerii filmelor cinematografice pentru distribuția în cinematografe) precum și reproducerea benzilor magnetice audio și video, CD-uri sau DVD-uri după original, vezi 18.20
- comerțul cu ridicata a benzilor video, CD-urilor și DVD-urilor înregistrate, vezi 46.43
- comerțul cu ridicata a benzilor video și a CD-urilor neînregistrate, vezi 46.52
- comerțul cu amănuntul de benzi video, CD-uri, DVD-uri, vezi 47.63
- prelucrarea filmelor, alta decât pentru industria cinematografică, vezi 74.20
- închirierea casetelor video, DVD-urilor publicului general, vezi 77.22
- activități independente (pe cont propriu) ale actorilor, realizatorilor de desene animate, regizorilor, consultanților și a altor specialiști din domeniu, vezi 90.0

[Înapoi \(59.12.14, 59.12.15\)](#)

[Înapoi \(59.12.13, 59.12.17\)](#)

CSPM Rev.2	CSPM 2.1
m) activități de post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune (59.12), bazate pe utilizarea echipamentelor de calcul specializate de înaltă performanță, limitate la:	Potrivit CSPM rev 2.1 serviciile 59.12.14 și 59.12.15 au fost redenumire.
– servicii de obținere de efecte speciale (59.12.14);	59.12.14 Servicii având ca obiect efectele optice
– servicii de obținere de filme de animație (59.12.15);	59.12.15 Servicii de animație

CSPM 2.1

59.12.14 Servicii având ca obiect efectele optice

Această subclasă elementară include:

- introducerea efectelor vizuale în producții audiovizuale (peliculă cinematografică, producții video, mediu de stocare digital etc) prin aplicarea unei tehnologii fotografice sau digitale după realizarea fotografiei sau filmării principale, cum ar fi: îngustarea filmelor, efecte digitale și optice, încrustații, imprimare dublă

59.12.15 Servicii de animație

Această subclasă elementară include:

- crearea de imagini, desene abstracte și compoziții originale similare folosind diverse tehnici, inclusiv animație computerizată sau prin secvențe de desene;
- claymation (animație de personaje și obiecte create cu lut)

[Înapoi](#)

CSPM Rev.2	CSPM 2.1
o) activități de postproducție cinematografică, video și de programe de televiziune (59.12), exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate la următoarele servicii:	Potrivit CSPM rev 2.1 serviciile 59.12.13 și 59.12.17 au fost redenumite.
– servicii de corectare și recondiționare digitală a culorilor (59.12.13);	59.12.13 Servicii de corecție cromatică și recondiționare digitală
– servicii de editare și proiectare a sunetului (59.12.17);	59.12.17 Servicii de editare și proiectare audio

Înapoi

CSPM 2.1

59.12.13

Servicii de corecție cromatică și recondiționare digitală

Această subclasă elementară include:

- servicii de corectare a culorilor, ca de exemplu adăugarea, modificarea sau excluderea culorilor dintr-o producție audiovizuală (peliculă cinematografică, producție video, mediu de stocare digital) utilizând tehnicile digitale
- servicii de recondiționare digitală pentru producțiile audiovizuale, ca de exemplu îndepărtarea zgârieturilor unei producții audiovizuale (peliculă cinematografică, producții video, mediu de stocare digital) prin utilizarea tehnicilor digitale ce fac filmul gata pentru procesul de transfer

59.12.17

Servicii de editare și proiectare audio

Această subclasă elementară include:

- crearea, adăugarea și înregistrarea elementelor sonore (dialoguri, muzică, sunete) dintr-o producție audiovizuală (peliculă cinematografică, producție video, mediu de stocare digital, etc.) pentru o coloană sonoră care sincronizează elementele sonore și vizuale ale producției:
  - compunerea, înregistrarea, mixarea și integrarea sunetului și muzicii originale în coloana sonoră a unei producții audiovizuale
  - înregistrarea de muzică corespunzătoare unei secvențe dintr-o producție audiovizuală
  - mixarea și înregistrarea muzicii și sunetului se supun legii dreptului de autor și furnizarea de către client pentru a fi integrate în banda sonoră a unei producții audiovizuale
  - integrarea muzicii și sunetului ce se supun legii dreptului de autor și furnizate de către client pentru a fi integrate în banda sonoră a unei producții audiovizuale și sincronizarea elementelor sonore cu cele vizuale ale producției
- servicii de licență și/sau ale agenților pentru obținerea de licențe de muzică și sunet, legate de servicii de mixaj și integrare

Înapoi

Această clasă include activitățile de producție a înregistrărilor originale (audio) cum ar fi benzi, CD-uri, promovarea și distribuirea înregistrărilor audio către comercianții cu ridicata, comercianții cu amănuntul sau direct către public. Aceste activități pot fi integrate sau nu în producția înregistrărilor master în cadrul aceleiași unități. În cazul în care nu sunt integrate, unitatea care desfășoară aceste activități trebuie să obțină drepturile de reproducere și distribuție a înregistrărilor master. Această clasă include și activități de servicii pentru realizarea înregistrărilor audio în studio sau în altă locație, inclusiv producția de programe radio înregistrate pe bandă.

Această clasă include de asemenea activități de editare de muzică, adică activități de achiziționare și înregistrare a drepturilor de reproducere pentru compoziții muzicale, promovarea, autorizarea și utilizarea acestora în înregistrări, la radio, televiziune, în producții cinematografice, spectacole, pentru tipărire etc. Unitățile angajate în aceste activități pot deține dreptul de reproducere sau pot acționa în calitate de administrator în numele proprietarilor dreptului de reproducere. Publicarea partiturilor muzicale este inclusă aici.

Înapoi

CSPM 2.1

59.20

Servicii de înregistrare a sunetului și editare a muzicii

59.20.1

Servicii de înregistrare a sunetului și înregistrări în direct; matrițe de înregistrări de sunet

59.20.13

Matrițe de înregistrări de sunet

Această subclasă elementară include:

- înregistrări originale de sunete, texte și muzică transformate în formate digitale sau analogice

Această subclasă elementară exclude:

- programe de radio originale, vezi 59.20.22

CSPM Rev.2	CSPM 2.1
p) activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală (59.20), exclusiv pentru industria jocurilor de calculator, limitate la înregistrări originale de sunet (59.20.13);	Potrivit CSPM rev 2.1 serviciile 59.20.13 au fost redenumite. 59.20.13 Matrițe de înregistrări de sunet Această subclasă elementară include: - înregistrări originale de sunete, texte și muzică transformate în formate digitale sau analogice

Înapoi

Această clasă include:

- design privind textilele, îmbrăcămintea, încălțăminte, bijuteriile, mobilă, decorațiuni interioare, articole de modă, ca și alte bunuri personale sau gospodărești
- design industrial, adică crearea și dezvoltarea de planuri și specificații ce optimizează utilizarea, valoarea și aspectul produselor, inclusiv stabilirea/determinarea materialelor, mecanismelor, formelor, culorilor și suprafețelor finisate ale produselor, luând în considerare caracteristicile și nevoile umane, siguranța, precum și preferințele pieței privind producția, distribuția, folosința și întreținerea acestor produse
- servicii ale designerilor graficieni
- activități ale designerilor de decorațiuni interioare

Această clasă exclude:

- proiectarea și programarea paginilor web, vezi 62.01
- proiectarea în arhitectură, vezi 71.11
- activități de proiectare în inginerie, adică aplicarea principiilor și legilor fizice de inginerie în proiectarea mașinilor, materialelor, instrumentelor, structurilor, proceselor și sistemelor, vezi 71.12

Înapoi

CSPM 2.1

74.10

Servicii de proiectare specializată

74.10.1

Servicii de proiectare industrială, în domeniul decorațiilor interioare și alte domenii specializate

74.10.11

Servicii de decorații interioare

Această subclasă elementară include:

- servicii de design interior, cum ar fi planificarea și concepția spațiilor interioare pentru a răspunde nevoilor psihice, estetice și funcționale ale persoanelor
- stabilirea proiectelor de design interior
- decorațiuni interioare

Această subclasă elementară exclude:

- servicii de design arhitectural, vezi 71.11

74.10.12

Servicii de proiectare industrială

Această subclasă elementară include:

- servicii de design pentru produsele industriale, adică crearea și dezvoltarea de planuri și specificații ce optimizează utilizarea, valoarea și aspectul produselor, inclusiv stabilirea/determinarea materialelor, mecanismelor, formelor, culorilor și suprafețelor finisate ale produselor, luând în considerare caracteristicile și nevoile umane, siguranța, precum și preferințele pieței privind producția, distribuția, folosința și întreținerea acestor produse

Această subclasă elementară exclude:

- servicii de proiectare tehnică pentru conceperea produselor industriale, vezi 71.12.17

74.10.19

Alte servicii de proiectare specializate

Această subclasă elementară include:

- servicii constând în crearea de modele și pregătirea modelelor pentru o varietate de produse prin armonizarea considerentelor estetice cu cerințele tehnice și de altă natură, cum ar fi:
  - design de mobilier;

- îmbrăcăminte, încălțăminte și design de bijuterii;
  - design estetic pentru diverse alte produse ale clienților
  - servicii de design a ambalajelor
  - realizarea de modele tridimensionale
- 74.10.2 Originale de modele
- 74.10.20 Originale de modele
- Această subclasă elementară include:
- conceperea de design original, produs pe cont propriu:
  - design grafic
  - design de produse industriale
  - design estetic
- Aceste produse de proprietate intelectuală sunt în general realizate cu intenția de a vinde sau de a da licență de informații altora.

Înapoi

CAEM-2

82.20 Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)

Această clasă include activități ale:

- centrelor de intermediere telefonică direcționate către interior, care răspund la apelurile clienților folosind operatori umani, distribuția automată a apelurilor, telefonie integrată prin computer, sisteme de răspuns interactive sau metode similare de a primi comenzi, de a oferi informații asupra produselor, de a trata solicitările de asistență ale clienților sau de a prelua reclamațiile clienților
- centrelor de intermediere telefonică direcționate către exterior, care folosesc metode similare pentru a vinde bunuri sau servicii unor clienți potențiali, pentru a întreprinde studii de cercetare a pieței sau sondaje de opinie publică și activități similare pentru clienți

Înapoi

CSPM 2.1

82.20 Servicii de centrale de apel

82.20.1 Servicii de centrale de apel

82.20.10 Servicii de centrale de apel

Această subclasă elementară include:

- recepționarea de comenzi prin telefon în numele clienților
- solicitarea de contribuții sau furnizarea de informații prin telefon în numele clienților
- telemarketing

Această subclasă elementară exclude:

- servicii de promovare a vânzărilor (dacă nu a fost primită nici o comandă), vezi 73.11.19
- servicii de cercetare de piață, vezi 73.20.1
- servicii de sondarea opiniei publice, vezi 73.20.20

Înapoi

CAEM-2

78.30

Alte servicii de furnizare a forței de muncă

Această clasă include activități de furnizare a forței de muncă pentru întreprinderile clientului. Unitățile clasificate aici prezintă angajatorului înregistrările privind statele de plată, impozite și alte aspecte fiscale și chestiuni privind resursele umane, dar nu sunt răspunzătoare pentru conducerea și supravegherea angajaților.

Furnizarea de resurse umane se face de obicei pe termen lung sau permanent, iar unitățile clasificate aici îndeplinesc o gamă largă de atribuții referitoare la resursele umane și administrarea personalului în conexiune cu furnizarea acestuia.

Această clasă exclude:

- servicii de furnizare a forței de muncă, împreună cu supravegherea sau conducerea întreprinderii, vezi clasa din activitatea economică respectivă a acelei întreprinderi
- servicii de furnizare a forței de muncă pentru înlocuirea temporară sau suplimentarea forței de muncă a clientului, vezi 78.20

Înapoi

CSPM 2.1

78.3

Alte servicii de asigurare a resurselor umane

78.30

Alte servicii de asigurare a resurselor umane

Această clasă exclude:

- servicii de furnizare a forței de muncă, împreună cu supravegherea sau conducerea întreprinderii, vezi clasa din activitate economică respectivă a acelei întreprinderi
- servicii de furnizare a forței de muncă legate de doar una dintre funcțiile de resurse umane, vezi clasa din activitate economică respectivă a acelei funcții

78.30.1

Alte servicii de asigurare a resurselor umane

Această subclasă include:

- servicii de plasare de forță de muncă în vederea asigurării de personal pentru misiuni de lucru prelungite.

În conformitate cu termenii acestui acord, clientul poate recruta persoana sau persoanele angajate de către firma de recrutare și titularizarea la locul lor de muncă sau transferul unei părți a forței de muncă existente firmei de recrutare. Angajații pe termen lung figurează pe statele de salarizare ale agenției de muncă temporară, care este responsabilă din punct de vedere legal pentru acțiunile lor, dar atunci când aceștia lucrează sunt sub supravegherea directă a clientului. Aceste servicii includ închirierea de forță de muncă, de personal, de angajați, recrutarea prelungită de personal, calcularea și plata salariului.

78.30.11

Alte servicii de asigurare a resurselor umane în domeniul informaticii și al telecomunicațiilor

Această subclasă elementară include:

- servicii de plasare temporară de forță de muncă pentru asigurarea personalului în domeniul informaticii și telecomunicațiilor, cum ar fi personal pentru elaborarea de programe, prelucrarea datelor, operarea sistemelor IT și de telecomunicații etc.

78.30.12

Alte servicii de asigurare a resurselor umane, pentru alte categorii de personal din sectorul administrativ

Această subclasă elementară include:

- servicii de management și recrutare de forță de muncă pentru asigurarea personalului pentru birou cum ar fi secretare, funcționari, contabili, dactilografe etc.

[Înapoi](#)

Moldova Innovation Technology Park

Decembrie 2024

